

REFERAT |KRS| Formannskapet (2011-2015) d. 28-03-2012

Mødedato Onsdag d. 28. marts 2012 kl. 09:00

Mødested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Godkjenning av protokoll formannskapets møte 07.03.12.....	3
Kristiansand International School - fremtidig status og eieform.....	5
OPS-sykehjem.....	9
Svar på oversendelse vedrørende salg og fremtidig bruk av Aladdin kino.....	15
Høringsuttalelse.....	18
Kommunedelplan for Kvadraturen og Vestre Havn.....	27
Internasjonal strategi for Agderfylkene - høringsutkast.....	44
Eiendomsskatt i retningslinjer ved behandling av søknad om reduksjon/bortfall av eiendomsskatt...	51
Invitasjon til 600-årsjubiléet for Jeanne d'Arc i Orléans.....	57

Punkt 25/12: Godkjenning av protokoll formannskapets møte 07.03.12

Bilag

Møteprotokoll. FORMAN, 07032012 0900, Ordinært møte.

Dato: 19.03.12
Saksnr.: 201200004-24
Arkivkode E: 033
Saksbehandler: Anne Lise Holand Aabø

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
28.03.2012

Godkjenning av protokoll formannskapets møte 07.03.12

Forslag til vedtak:

1. Formannskapet godkjenner protokoll fra formannskapets møte 07.03.12

Tor Sommerseth
rådmann

Anne Lise H. Aabø
formannskapssekretær

Trykte vedlegg: Protokoll fra formannskapets møte 07.03.12

Punkt 26/12: Kristiansand International School - fremtidig status og eieform

Bilag

Saksprotokoll

Utredning om alternativer fra advokat

Vedtekter stiftelsen

Søknad om opprettelse av Internasjonal skole

Innvilgelse av forsøk

Søknad om utvidet forsøksperiode

Svar fra Utdanningsdirektoratet utvidet forsøksperiode

Dato: 12.03.2012
Saksnr.: 201203279-1
Arkivkode E: A20 &80
Saksbehandler: Svein T. Kvernes

Saksgang
Oppvekststyret
Formannskapet

Møtedato
27.03.2012
28.03.2012

Kristiansand International School - fremtidig status og eieform

Sammendrag:

Kristiansand International School har med bakgrunn i forsøkshjemmel i Opplæringsloven godkjenning som kommunal skole til høsten 2013. En videre drift i kommunal regi etter Opplæringsloven forutsetter en lovendring. Som eneste gjenværende kommunalt drevne internasjonale skole i Norge kan dette ikke påregnes.

Et eventuelt initiativ til lovendring må fremkomme som et politisk ønske i denne sak.

Rådmannen anbefaler at det søkes om at skolen blir en privat grunnskole etter Opplæringsloven og at det foretas en evaluering våren 2012.

Det er avgjørende å sikre at skolen har en fortsatt drift etter 2013. Dersom det ikke innvilges ett års ytterligere utsettelse av forsøksperioden, vil kommunen på grunn av gjeldende søknadsfrister anbefale stiftelsen snarest å vurdere søknad om etablering privatskole etter Privatskoleloven.

Forslag til vedtak:

1. Kristiansand kommune går inn for at Kristiansand International School blir privat grunnskole etter Opplæringsloven § 2-12
2. Det foretas en evaluering av forsøket som kommunal skole innen sommeren 2012.
3. Dersom det ikke opprettes privat grunnskole etter Opplæringsloven, anbefales skolen opprettet etter Privatskoleloven med Stiftelsen som eier.

Tor Sommerseth
Rådmann

Arild Rekve
Oppvekstdirektør

Trykte vedlegg: Utredning om alternativer fra advokatkontoret Myhre og Johnsen
Svar fra Utdanningsdirektoratet på søknad om utvidet forsøksperiode
Søknad om utvidet forsøksperiode
Innvilgelse av forsøk
Søknad om opprettelse av internasjonal skole som forsøk
Vedtekter for Stiftelsen

Bakgrunn for saken :

Historikk

I 2006 ble det opprettet en stiftelse som hadde til hensikt å etablere og drive internasjonal skole i Kristiansand. Stiftelsen besto av Kristiansand kommune, Sparebanken pluss, Agder Energi AS og National Oilwell Varco AS.

Stiftelsen var i utgangspunktet tiltenkt å søke om opprettelse av internasjonal skole etter privatskoleloven, men i den aktuelle perioden ble det fra regjeringens side satt en midlertidig stopp for alle privatskoleetableringer.

For å få opprettet skolen, som det var stor etterspørsel etter, var alternativet å søke om godkjenning som forsøk etter Opplæringsloven § 1-4 som kommunal skole.

Det ble da innvilget en forsøksperiode på fire år frem til 2011.

Kristiansand International School startet opp i januar 2008 med ca. 10 elever. Skolen hadde da status som IB (International Baccalaureate) Candidate School.

Kommunen står som eier og ansvarlig for skolens drift som for øvrige grunnskoler.

Stiftelsen som ble opprettet har en sentral rolle som pådriver for skolen og som brobygger/kontaktflate mot de sentrale næringslivsaktørene. I tillegg har stiftelsen løpende reist kapital for å dekke spesielle utgifter skolen har som følge av IB statusen. Dette gjelder blant annet kompetansetiltak, utstyr til bibliotek og "sciencelaboratorium".

I mars 2011 ble det søkt om ytterligere forlengelse av forsøksperioden til og med skoleåret 2012/13. Denne forlengelsen ble innvilget i brev fra Utdanningsdirektoratet datert 06.04.

2011. I svaret ble det også opplyst at det ikke kunne påregnes ytterligere forlengelse av forsøksperioden dersom det ikke kom en lovendring.

Skolens utvikling og betydning

Kristiansand International School (KIS) har en svært betydningsfull rolle i forhold til å tiltrekke seg nødvendig arbeidskraft for å skape ytterligere vekst, særlig i de internasjonalt rettede virksomhetene. Derfor har skolen svært høy prioritert i kommunen og det er avgjørende viktig at den beholder sin godkjenning som skole etter 2013.

Etter at skolen ble etablert har elevtallet økt til ca. 60. Det ble i 2010 leid inn midlertidige moduler for å øke kapasiteten. En ytterligere økning av elevtallet (som det er behov for) krever utbygging.

Skolen startet som "IB Candidate School". I november 2011 fikk KIS endelig godkjenning som IB-skole for begge programmene, Primary Years Programme (PYP) og Middle Years Programme (MYP). Skolens ledelse og ansatte har gjort et svært godt arbeid for å få begge programmene godkjent på så kort tid.

Skolen har to hovedutfordringer framover:

- Etablering av permanente lokaler og utvidet kapasitet
- Fremtidig status/eieform

Permanente lokaler og utvidet kapasitet:

Skolen fikk ved etableringen midlertidig tilhold i Kongsgård Alle 20 samlokalisert med Kongsgård skolesenter og Mottaksskolen. Lokalene leies fra Entra Eiendom AS. Det har siden etableringen blitt vurdert flere alternativer for en permanent plassering og utvidelse. I Hp 2010-14 ble det vedtatt at skolens permanente lokalisering skulle være i nåværende område. Samtidig ble det bevilget midler fra 2013 til å utvide skolen til 150 elever. Midlene er lagt i drift som antatt økt leiekostnad.

Det er nå etablert et prosjekt i regi av Entra for å gjennomføre utvidelsen. Kommunen v/ KE og Oppvekstsektoren er bestiller og deltar i prosessen med å planlegge utvidelsen.

Fremdriftsplanen legger opp til at bygget er ferdig årsskiftet 2013/14. Rådmannen legger til grunn at utbygging av skolen ikke skal påvirkes av fremtidig eierform.

Fremtidig status og eieform

Denne sakens hovedhensikt er å få et mandat for videre strategi og arbeid med skolens fremtidige status og eieform.

Skolens ansatte, foresatte og Stiftelsen er meget urolige for skolens fremtid. Deres erfaringer med kommunal drift er svært gode og de har primært et ønske om at dagens driftsform i kommunal regi fortsetter.

Vedtaket fra Utdanningsdirektoratet innebærer imidlertid at kommunal drift ikke lengre er aktuelt, dersom det ikke skjer en lovendring.

Kristiansand kommune har engasjert advokatkontoret Myhre & Johnsen til å utrede mulige driftsformer og aktuelle strategier for kommunen. Utredningen følger som trykt vedlegg og belyser grundigere enn i saksfremstillingen de ulike alternativene kommunen har.

Alternativer

Alternativene er i hovedsak disse:

- Arbeide for en lovendring som muliggjør fortsatt kommunal drift.
- Søke om opprettelse av privat grunnskole etter Opplæringslovens § 2-12. Alternativet innebærer at Stiftelsen står som formell eier og ansvarlig for driften, men at skolen i stor grad kan basere seg på ressurser fra kommunen. Søknader og behandling av søknader om etablering av privat grunnskole etter § 2-12 kan skje fortløpende.
- Søknad om privatskole etter privatskoleloven. Dette innebærer tilskudd fra Staten som innebærer 85 % av gjennomsnittlig kostnad pr elev. Øvrige 15 % kan innkreves som skolepenger. Ved å etablere privatskole vil skolen bli underlagt et annet regelverk enn det som gjelder for offentlige skoler. En eventuell privatskole vil bli etablert av Stiftelsen.

Videre prosess

Rådmannen er enig i forslagene i utredningen om videre prosess:

1. Det sendes søknad om utvidet forsøk til og med skoleåret 2013-14 og med utsatt søknadsfrist for etablering av privatskole, dersom ikke Utdanningsdirektoratet innvilger utsatt forsøk. Søknaden har til hensikt å gi størst mulig handlefrihet. Det gir også mulighet for en evaluering som eventuelt kan gi grunnlag for en lovendring dersom det er politisk ønske om det. En evaluering vil kunne gi et styrket grunnlag for etablering av privat grunnskole etter Opplæringsloven. Søknaden om utsettelse sendes i uke 12 uavhengig av denne sak.
2. Dersom utsettelse ikke gis, søkes det straks etter behandling av denne sak om etablering av privatskole etter Privatskoleloven. Dette for å ha sikkerhet for fortsatt drift etter 2013.
3. Parallelt søkes det også om godkjenning som privat grunnskole etter Opplæringsloven § 2-12. Dette for å ha tilstrekkelig tid til å utforme organiseringen og driften i samarbeid med direktoratet.

Anbefalt alternativ

Rådmannen vurderer at en privat grunnskole etter Opplæringsloven §2-12, der kommunen støtter med ressurser til drift av skolen i størst mulig grad som nå, gir det beste grunnlaget for at KIS kan drives og utvikles til beste for næringslivet, elever og foresatte og de ansatte. Det vil skape trygghet og forutsigbarhet, samtidig som næringslivet v/Stiftelsen vil få mulighet til en større grad av påvirkning enn i dag. Dette fremmes derfor som anbefalt løsning. Dersom det ikke innvilges privat grunnskole etter Opplæringsloven og ikke er ønskelig/ev ikke vil bli gjort lovendring som muliggjør kommunal drift, bør skolen etableres som privatskole etter Privatskoleloven med Stiftelsen som eier.

I søknadsprosessen for opprettelse av privatskoler er kommunen høringsinstans. I denne saken vil kommunen være involvert i utarbeidelse av søknad og vil derfor ikke ha behov for de normale tidsfrister for høring.

Dersom Kristiansand kommune v/Formannskapet også ønsker at det skal arbeides aktivt for en lovendring som muliggjør fortsatt kommunal drift, må dette vedtas eksplisitt i denne sak.

Punkt 27/12: OPS-sykehjem

Bilag

Saksprotokoll

Dato: 6. mars 2012
Saksnr.: 201202953-1
Arkivkode E: 065
Saksbehandler: Ole Geir Gitlestad

Saksgang	Møtedato
Helse- og sosialstyret	20.03.12
Formannskapet	28.03.12

Bygging av heldøgns omsorgsplasser etter OPS-modellen

Sammendrag:

Bystyret har fattet følgende vedtak: «Det fremmes en sak med et forprosjekt i 2012 hvor det legges opp til en anbudskonkurranse for å bygge et nytt sykehjem som OPS-prosjekt innen utgangen av 2015 med drift fra 2016».

Helse- og sosialdirektøren ser behov for en nærmere avklaring av enkelte spørsmål knyttet til arbeidet med oppfølgingen av vedtaket.

Gjeldende handlingsprogram omtaler et klart behov for flere heldøgnplasser, i første rekke omsorgsboligplasser, og det omtaler en økt innsats på forebyggende arbeid og rehabilitering slik at brukerne kan bo trygt og godt i sine egne hjem lengre. Av den grunn er hovedelementene i sektorens fremtidige satsing en styrking av hjemmetjenesten og en utsettelse av bygging av nytt sykehjem til nærmere 2020.

På denne bakgrunn ønsker helse- og sosialdirektøren å reise spørsmålet om forslaget om et OPS-sykehjem alternativt kan gjøres gjeldende for oppføring av omsorgsboliger. I og med kommunen har god dekning av sykehjemsplasser, og mangel på omsorgsboliger, synes dette å være en formålstjenlig vridning, som vil gi bedre fleksibilitet i tjenestetilbudet.

Helse- og sosialsektoren har på gang et pilotprosjekt som ser på muligheten for en mer hensiktsmessig organisering av omsorgstjenesten. Prosjektet er knyttet til omsorgstjenesten i Kvadraturen og av den grunn ville det være ønskelig å legge en eventuelt OPS-omsorgsbolig hit.

Konkurransesgrunnlaget for en OPS-omsorgsbolig må ta stilling til om konkurransen skal gjelde både oppføring og drift av boligen eller om det skal være to konkurranser, for henholdsvis oppføring og for drift. Alternativt kan det vurderes ikke å konkurransesutsette driften.

En forutsetning for oppføring av nye omsorgsboliger er en budsjettmessig dekning som sikrer driften av boligene.

Forslag til vedtak:

1. Formannskapet slutter seg til helse- og sosialdirektørens vurdering om at bygging av et nytt sykehjem etter OPS-modellen kan forskyves frem mot 2020 til fordel for oppføring av omsorgsboliger i sentrum.
2. De økonomiske konsekvenser vurderes innarbeidet ved rulleringen av Handlingsprogram 2013 – 2016.
3. Utbygging i Randesund forutsettes realisert etter en OPS-modell.

Tor Sommerseth
Rådmann

Lars Dahlen
helse- og sosialdirektør

Bakgrunn for saken:

Ved behandlingen av kommunens handlingsprogram for 2012 – 2015 vedtok bystyret følgende verbalforslag:

«Det fremmes en sak med et forprosjekt i 2012 hvor det legges opp til en anbudskonkurranse for å bygge et nytt sykehjem som OPS-prosjekt innen utgangen av 2015 med drift fra 2016».

Helse- og sosialdirektøren ser behov for en nærmere avklaring av enkelte spørsmål knyttet til arbeidet med oppfølgingen av vedtaket.

I sektorens handlingsprogram er det ikke lagt inn midler til drift av nye heldøgns pleie- og omsorgsplasser. Handlingsprogrammet omtaler imidlertid et klart behov for flere heldøgnplasser, i første rekke omsorgsboligplasser, men sier samtidig at kommunen må justere innsatsen på omsorgsfeltet mer i retning av forebyggende arbeid og rehabilitering slik at våre brukere kan få bo trygt og godt i sine egne hjem lengre. I tråd med denne justeringen er derfor hovedelementene i sektorens fremtidige satsing en styrking av hjemmetjenestene, samt en utsettelse av bygging av nytt sykehjem til nærmere 2020. Parallelt med disse tiltakene vil sektoren også utrede mulighetene av å ombygge og omdisponere eksisterende bygningsmasse for å framskaffe økning i heldøgnsstilbudet.

Med disse føringene for hs-sektorens arbeid i de kommende årene, må fokus rettes på hvordan vi skal forhindre at ressurskrevende brukere må flytte til institusjon. Boligsituasjonen har ofte stor betydning for om vi skal lykkes med dette, og hs-sektoren har derfor i de senere årene sett viktigheten av å bruke omsorgsboliger som ledd i arbeidet med å dempe presset på sykehjems plasser. Det vil selvsagt fortsatt være behov for sykehjems plasser også i framtiden, men ved å tilrettelegge for bygging av boliger med livsløpsstandard er det mulig å skyve sykehjemsutbyggingen noe ut i tid og kanskje også redusere antallet slike plasser.

Med forannevnte som bakteppe bør en vurdere om forslaget om OPS-sykehjem kan videreføres til også å omfatte en satsing på omsorgsboliger. Omsorgsboliger er ment for beboere som har stort behov for pleie- og omsorgstjenester, både på dagtid og på natt, og kan derfor være en erstatning for sykehjem. I stor grad vil brukeren kunne regne med å bo i boligen livet ut og ofte kan dette være et vel så godt tilbud som sykehjems plass. På denne bakgrunn vil det etter helse- og sosialdirektørens vurdering være høyst tilrådelig å la forslaget om en OPS-modell for det neste sykehjemmet, også få anvendelse for oppføring av omsorgsboliger. Faktisk vurderes det mest formålstjenlig å satse på en opptrapping av omsorgsboliger, før en ser nærmere på behovet for et nytt sykehjem.

Diskusjonen som har gått om de utfordringene samfunnet vil møte når eldrebølgen slår inn rundt 2020, har i stor grad dreid seg om hvordan vi skal få tilstrekkelig tjenestepersonell til pleie- og omsorgsoppgavene. Ett av flere forhold som da fokuseres er hvorvidt samfunnet klarer å få ut et eventuelt potensiale fra «frivillig sektor», og la den få en slags rolle i pleie- og omsorgsarbeidet. Det blir også vektlagt at boliger som oppføres i framtiden må ha en klar universell utforming, slik at disse kan fungere som livsløpsboliger i langt større grad en tilfelle har vært til nå. Dette innebærer også at det innbakes i boligtilbudet visse fasiliteter og tjenester som kan gjøre det mulig å forbli i boligen selv nå alder og helse fører til behov for hjelp i større og mindre grad. Boligutviklere har i de senere år sett verdien i å kunne skape nye boligkonsepter, som tar opp i seg disse signalene som kommer fra både fagmiljøene i helse- og omsorgssektoren, men også fra folk flest. I stadig større grad vil det framover

komme boligkomplekser av nevnte typer, gunstig både for beboere og for samfunnet. Ved denne måten å bygge på vil presset på omsorgsektoren kunne avdempes i noen grad. Dersom kommunen kunne knytte sitt behov for omsorgsboliger til boligkomplekser med universell utforming og med eventuelle innslag av service og tjenester, legges det til rette for synergieffekter i samspillet mellom en stor samling slike tilrettelagte boliger og omsorgsboliger med stort innslag av pleie- og omsorgstjenester.

Helse- og sosialdirektøren vurderer en modell for bygging av nye omsorgsboliger inn i større boligkomplekser som hensiktsmessig, både fordi det fremstår som et godt tilbud for våre brukere og fordi det kan innebære driftseffektiv ressursbruk. Det vil derfor være ønskelig å prøve ut et OPS knyttet til en omsorgsboligsatsing, gjerne slik at dette realiseres før det neste sykehjemmet.

Helse- og sosialsektoren arbeider for tiden med et prosjekt for å se på alternative måter å organisere omsorgstjenestene på. Dette er et pilotprosjekt avgrenset til omsorgsenhetene i kvadraturen, med formål å gi våre brukere et bedre og mer helhetlig tjenestetilbud. Dersom det skulle bli aktuelt å satse på etablering av nye omsorgsboliger gjennom et OPS ville det vært gunstig å lokalisere dette til kvadraturen, nettopp av hensyn til det nevnte pilotprosjektet. I en slik sammenheng kunne det også vært av interesse å vurdere lokalisering av andre tjenestetilbud inn i komplekset. Antall leiligheter i omsorgsboligkomplekset må være minimum 20, men dette må nærmere vurderes i konkurransegrunnlaget.

Med hensyn til bystyrets verbalforslag om et OPS-sykehjem innen 2016 vil det ut fra en vurdering av sykehjemsdekningen i kommunen være uproblematisk å skyve tidspunktet nærmere 2020. Dersom vi også klarer en viss oppøkning av sykehjems- og omsorgsboligplassene gjennom det pågående prosjektet Gjennomgang av bolig- og bygningsmasse, er det enda større grunn til å satse på en OPS-omsorgsbolig før et tilsvarende sykehjem. I så fall skaffer vi oss noe mer tid til å avklare hvor stort sykehjem som skal bygges og hva slags sykehjem vi har behov for. Disse spørsmålene henger sammen med de resultatene vi vil få av prosjektet Gjennomgangen av bolig- og bygningsmassen, samt av organisasjonsgjennomgangen som er på gang i sektoren, hvor det blant annet vil bli vurdert om sykehjemmene bør spesialiseres i noen grad.

Det er som nevnt ikke avsatt driftsmidler i gjeldende handlingsprogram til flere sykehjems plasser eller omsorgsboligplasser. Skal helse- og sosialdirektøren gå videre med planlegging for et nytt sykehjem eller nye omsorgsboliger, må det være budsjettmessig dekning for dette. Således må en konkurranse om et OPS avventes til dette er på plass. Forutsatt en slik avklaring må konkurransegrunnlaget for inngåelse av et OPS presisere om samarbeidet skal gjelde kun oppføringen av sykehjemmet/omsorgsboligen eller om det også inkluderer driften. Helse- og sosialdirektøren vurderer det som mest sannsynlig at vi får størst bredde i tilbudene dersom prosjektet gjennomføres to-delt, gjennom en konkurranse for bygging og en konkurranse for drift. En samkjøring av både bygg og drift vil være en meget krevende konkurranseform, både ved utarbeidelse av grunnlaget og ved gjennomføring av konkurransen. Ved å etterspørre en totalleveranse, som forplikter aktørene til å stille med kompetanse både bygningsmessig og med hensyn til pleie- og omsorgstjenester, vil vi antakelig få et begrenset antallet tilbydere. Kun de aller største aktørene vil kunne tenkes å ha kapasitet til en så vidt kompleks konkurranseform. Alternativt kan det vurderes ikke å konkurransesutsette driften.

Proessen med å gjennomføre et OPS-prosjekt er relativt kompleks og vil omfatte mange kommunale aktører, både i oppstarts- og gjennomføringsfasen. Det bør i den sammenheng tas stilling til hvilke politiske innslag som anses hensiktsmessig i prosjektet. Helse- og sosialstyret vil ha en rolle som referanseinstans.

Punkt 28/12: Svar på oversendelse vedrørende salg og fremtidig bruk av Aladdin kino

Bilag

Saksprotokoll

Dato: 06.02.12
Saksnr.: 201201616-1
Arkivkode E: 614 C34
Saksbehandler: Bjørn Amundsen

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
15.02.2012

Svar på oversendelse vedrørende salg og fremtidig bruk av Aladdin kino

I budsjettbehandlingen 15. desember 2011 vedtok bystyret med 38 mot 15 stemmer følgende oversendelsesforslag etter forslag fra Venstre, Arbeiderpartiet og Rødt:

Salg av Aladdin utsettes. Fremtidig bruk av Aladdin vurderes i forbindelse med utarbeidelse av ny kulturstrategi.

I tråd med kommunens rutiner for behandling av oversendelsesforslag som vedtas i bystyret, besvares oversendelsen i en sak til formannskapet, hvor det gis en kortfattet redegjørelse for hvordan administrasjonen ser for seg å følge opp den aktuelle saken.

Salg av Aladdin

For fire år siden – under budsjettbehandlingen i desember 2007 – vedtok bystyret at det skulle fremmes en sak for å vurdere salg av kommunens eiendommer i Kvartal 49; blant dem Kongens gate 6, tidligere Aladdin kino.

Da en slik sak ble fremmet for kommunalutvalget i september 2008 anbefalte eiendomssjefen at salg ble utsatt i påvente av en utviklings- og reguleringsprosess som skulle klarlegge eiendommens fremtidige utnyttelse, og kommunalutvalget sluttet seg til denne anbefalingen. Det ble samtidig vedtatt følgende: ”i mellomtiden leies lokalene ut til Filmens hus”.

Et drøyt år etterpå – i oktober 2009 – behandlet kommunalutvalget en sak om reguleringen av kvartalet, og fattet blant annet følgende enstemmige vedtak: ”kommunalutvalget anbefaler bolig og næringsalternativet uten kongressenter med sikte på å optimalisere salgsinntekten for teaterbygningen og Aladdin.”

Kommunalutvalget ble i november 2011 orientert om status for arbeidet med reguleringsplanen, og fikk da anledning til å komme med innspill før et planforslag legges fram for førstegangsbehandling i første kvartal 2012. Eksisterende bruk av Aladdin kan eventuelt videreføres uavhengig av vedtatt reguleringsformål.

I samsvar med de politiske vedtakene som er fattet, er et anslag på inntektene fra salg av kommunens eiendommer i kvartalet innarbeidet i vedtatt handlingsprogram for perioden 2012-2015. For å kunne realisere dette er planen å starte forberedelsene til et salg i løpet av sommeren, og legge ut Kongens gate 6 (Aladdin kino) for salg høsten 2012.

Ny kulturstrategi

I desember 2002 vedtok bystyret et kulturpolitisk strategidokument med et tidsperspektiv på 10-12 år. Kulturdirektøren startet høsten 2010 forberedelsene til en ny strategiprosess, og kulturstyret vedtok 2. februar 2011 et prosjektdirektiv og en milepælplan for arbeidet med å utarbeide en ny kulturstrategi for Kristiansand kommune. Milepælplanen legger opp til at et forslag til ny strategi legges ut på høring i mai/juni 2012, og at endelig vedtak fattes i bystyret i desember 2012. I ettertid er det vedtatt en møteplan for bystyret hvor det kun er ett møte i desember (budsjettmøte), så sannsynligvis må kulturstrategien vedtas endelig i januar 2013.

I det kommunale planhierarkiet vil kulturstrategien befinne seg i rommet mellom kommuneplanen og handlingsprogrammet. Med et 10-årsperspektiv skal dokumentet være et overordnet styringsverktøy for kulturpolitiske prioriteringer, og premissleverandør for utarbeidelse av handlingsprogrammer, årsbudsjetter og enkeltsaker. I tillegg er det planlagt å angi ett eller flere satsingsområder på kulturfeltet for neste tiårsperiode.

Strategiprosessen så langt har belyst behov knyttet til ulike kulturarenaer i Kristiansand, og dette vil nok bli et sentralt saksområde i årene som kommer. Det er imidlertid ikke lagt opp til at selve strategidokumentet skal ta konkret stilling til løsninger for enkeltarenaer.

Oppsummering

Nåværende framdrift i de ulike prosessene basert på vedtakene som er fattet, tilsier at Aladdin kino legges ut for salg før sluttbehandling av ny kulturstrategi. Dersom dette skal endres bør det komme som et konkret realitetsvedtak i formannskapet.

[Forslag til vedtak:](#)

[Redegjørelsen tas til orientering](#)

Tor Sommerseth
rådmann

Stein Tore Sorthe
kulturdirektør

Punkt 29/12: Høringsuttalelse

Bilag

Saksprotokoll

Mandat og forslag kopiert direkte fra NOU

Dato: 29.2.2012
Saksnr.: 201115391-2
Arkivkode E: 006
Saksbehandler: Raimond Oseland

Saksgang
Kommunalutvalget
Formannskapet

Møtedato
13.03.2012
28.03.2012

Høringsuttalelse: NOU 2011:18 Struktur for likestilling

Sammendrag:

Kristiansand kommune ønsker å uttale seg til enkelte av forslagene i NOU 2011:18, Struktur for likestilling. Utvalget som står bak utredningen foreslår en sterkere satsing på likestilling på alle diskrimineringsgrunnlag gjennom organisatoriske endringer, justeringer i lovtekst, kompetanseheving og et 10-årig likestillingsprogram.

En organisatorisk samordning av likestillingsarbeid på alle diskrimineringsgrunnlagene støttes.

Det er naturlig at forbud mot sammensatt diskriminering tas inn i likestillingsloven og i de øvrige diskrimineringslovene.

Den politiske styringen bør styrkes slik utvalget foreslår gjennom opprettelsen av et eget direktorat.

Utvalgets forslag om regionkontorer er positivt fordi det kan støtte opp under det lokale likestillingsarbeidet gjennom veiledning og annen oppfølging både for arbeidsgivere og offentlige myndigheter.

Vi ser det som ønskelig at man vurderer om det regionale likestillingsarbeidet kan legges til fylkesmannsembetet før man konkluderer hvilken modell man lander på.

Dersom man velger regionkontormodellen mener vi det er gode argumenter som taler for at ett av disse legges i Arendal eller Kristiansand for å styrke landsdelens likestillingsarbeid.

Forslag til endringer i Likestillingslovens §§ 1 a og b for arbeidsgivere og offentlige myndigheter støttes på et generelt grunnlag. Sett fra kommunens synspunkt er det ikke ønskelig at redegjørelsesplikten utvides, verken med tanke på frekvens eller detaljeringsgrad. Økt ressursinnsats innen likestilling bør ha et positivt fortegn i form av veiledning og ikke rapportering og kontroll.

Forslaget om et 10-årig program for å styrke det lokale likestillingsarbeidet anses som et helt nødvendig tiltak for å nå ambisjonene i et fremtidsrettet likestillingsarbeid. Det forutsetter at nødvendige ressurser tilføres alle aktører med pådriveransvar.

Forslag til vedtak:

1. Formannskapet gir sin tilslutning til rådmannens forslag til høringsuttalelse datert 29.02.2012

Tor Sommerseth
Rådmann

Tone Iglebæk
for
Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Trykte vedlegg: Utvalgets forslag

Utrykte vedlegg: NOU 2011:18

Bakgrunn for saken :

Høringsuttalelse til «Struktur for likestilling»

Likestillingsutvalget ble oppnevnt ved kongelig resolusjon 12. februar 2010 for å utrede norsk likestillingspolitikk med utgangspunkt i livsløp, etnisitet og klasse. Målet med utredningsarbeidet er å legge grunnlaget for en helhetlig og kunnskapsbasert likestillingspolitikk for fremtiden. Utvalget ble bedt om å drøfte det prinsipielle utgangspunktet for norsk politikk for kjønnslikestilling, og likestillingspolitiske dilemmaer og utfordringer i et livsløps-, klasse- og etnisitetsperspektiv.

Utvalget startet arbeidet 1. august 2010. I mandatet var utvalget bedt om å levere sin utredning to år etter oppstart. I oktober 2010 fikk utvalget en presisering av mandatet knyttet til å utrede de eksisterende institusjonelle og organisatoriske rammene for likestillingsarbeid i offentlig regi på sentralt, regionalt og lokalt nivå. Denne delen av utvalgets arbeid skulle forseres. Utredningen **Struktur for likestilling** er utvalgets oppfølging av denne første delen av oppgaven.

Likestillingsutvalget vil levere sin andre utredning 1. august 2012.

Utvalgets mandat er:

I forbindelse med Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets arbeid med gjennomgang av diskrimineringslovgivningen hadde departementet behov for en gjennomgang og vurdering av virkemiddelapparatet. Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) ba utvalget i brev av 21. oktober 2010 om at enkeltelementer i Likestillingsutvalgets arbeid skulle forseres. Det ble gitt følgende presisering av utvalgets mandat:

Vi ber Likestillingsutvalget vurdere de eksisterende institusjonelle/organisatoriske rammene for likestillingsarbeid i offentlig regi på sentralt, regionalt og lokalt nivå og eventuelt fremme forslag om tiltak som kan videreutvikle og styrke den offentlige innsatsen.

Utvalget bes om å vurdere LDO sine roller og oppgaver særskilt, herunder blant annet: Fordeler og ulemper ved å samle pådriveroppgaver og håndhevingsoppgaver i en instans og fordeler og ulemper ved å legge lovhåndhevings- og tilsynsoppgaver til et ombud. Dette bør vurderes også i relasjon til andre type organisatoriske løsninger for denne type oppgaver.

Kompetansedelingen mellom Ombudet og Nemnda i forhold til lovhåndhevingsoppgavene, herunder gjennomslag i offentligheten for uttalelser og vedtak. En vurdering av LDOs oppgaver i forhold til tilsyn med at norsk rett og forvaltningspraksis samsvarer med internasjonale menneskerettslige forpliktelser. Det bes om en vurdering av hvordan dette tilsynet gjennomføres i dag og hvordan det eventuelt kan styrkes. Ulike modeller for å ivareta samarbeid og dialog mellom offentlige myndigheter og sivilt samfunn på likestillings- og diskrimineringsområdet samt partene i arbeidslivet. Vi ber Likestillingsutvalget indikere på et overordnet nivå administrative og økonomiske konsekvenser av eventuelle forslag.

(Fra NOU 2011:18 Struktur for likestilling)

Innledning

Når det gjelder detaljer, henvises det til NOU'en. I denne saksutredningen anses det som hensiktsmessig å gi et generelt overblikk over tema og problemstillinger.

Det er ikke kommunens ambisjon å uttale seg om alle forslagene i utredningen, slik at tema som berører Likestillings- og diskrimineringsombudet, og Likestillings- og diskrimineringsnemnda, ikke vil bli berørt.

Definisjon av likestilling

Den vanligste assosiasjonen i forbindelse med likestilling er kjønnslikestilling. Det er derfor nødvendig å presisere at utredningen definerer likestillingen bredt, og omfatter alle likestillings- og diskrimineringsgrunnlag. Dette er følgende områder:

- Funksjonsnedsettelse
- Etnisitet

- Religion
- Livssyn
- Politisk syn
- Medlemskap i fagorganisasjon
- Seksuell orientering
- Alder
- Kjønn

Mange opplever diskriminering på flere grunnlag og NOU'en understreker betydningen av å se nærmere på sammensatte diskrimineringsgrunnlag, spesielt kjønnsdiskriminering kombinert med ett eller flere av de de andre grunnlagene. Dette er en medvirkende årsak til at man ser behovet for å organisere likestillingsarbeidet på en måte som samler alle diskrimineringsgrunnlagene.

Vi støtter derfor forslaget om at et forbud mot sammensatt diskriminering tas inn i likestillingsloven og i de øvrige diskrimineringslovene.

Lovgrunnlag

Likestilling og vern mot diskriminering er regulert i flere lover.

-Likestillingsloven vedtatt i 1978 gir vern mot diskriminering på grunnlag av kjønn. Den trådte i kraft i 1979.

– I 1982 ble det innført et forbud i arbeidsmiljøloven mot å kreve at arbeidssøkere gir opplysninger om sitt forhold til politiske, religiøse eller kulturelle spørsmål. I 1998 ble forbudet utvidet til forbud mot å forskjellsbehandle arbeidssøkere på grunnlag av rase, hudfarge, nasjonal eller etnisk opprinnelse, homofil legning eller samlivsform. I 2001 ble vernereglene i arbeidsmiljøloven styrket, med en ny § 54 A-M om likebehandling i arbeidslivet, og fra 2005 ble det innført et eget kapittel 13 om vern mot diskriminering på grunnlag av alder, politisk syn og seksuell orientering.

– Diskrimineringsloven gir vern mot diskriminering på grunnlag av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion og livssyn. Den ble vedtatt i 2005 og trådte i kraft fra 1. januar 2006.

– Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven innførte vern mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne. Den ble vedtatt i 2008 og trådte i kraft fra 1. januar 2009.

– Det er også tatt inn forbud mot diskriminering på grunnlag av kjønn, etnisitet, religion, nedsatt funksjonsevne og seksuell orientering i boliglovene (husleieloven, eierseksjonsloven, bustadbyggjelagslova og burettslagslova). Forbudsbestemmelsene i boliglovene ble vedtatt i 2003 og trådte i kraft 1. januar 2004.

Regjeringen har ikke planer om å fremme et lovforslag som samler alle disse paragrafene under en felles lov.

Dagens organisering:

Virkemiddelapparatet for likestillingsarbeidet består i dag av flere elementer:

- lovgivning og håndheving av disse
- oppfølging av aktivitetsplikten
- oppfølging av redegjørelsesplikten
- private og offentlige virksomheters ansvar som arbeidsgivere
- offentlige myndigheters ansvar som myndighetsutøver og tjenesteyter
- organiseringen av det offentlige likestillingsarbeidet

Ansvar for likestillingsarbeidet ligger i dag under Familie- likestilling og integreringsdepartementet. I tillegg har departementet delegert enkelte likestillingsoppgaver til Integrerings og mangfoldsdirektoratet og Barne- ungdomsdirektoratet. Ingen av

direktoratene har ansvar for likestilling på alle grunnlag, og ingen av dem har et særskilt fagansvar for kjønnslikestilling

- Likestillings- og diskrimineringsombudet håndhever diskrimineringslovene på alle grunnlag.
- Likestillingsnemnda har vedtaksmyndighet i klagesaker.
- Både ombudet og nemnda er selvstendige organer utenfor politisk instruks.
- Fylkesmannen har i oppgave å være pådriver overfor kommunene i arbeidet med å fremme likestilling, men er ikke tilført ressurser.

Ansvarer er med andre ord spredt i tillegg til at mandat og virkemidler ikke alltid står i forhold til lovverk og ressurstildeling.

Utvalgets synspunkter og anbefalinger

Utvalget har flere forslag til endringer. Disse går på:

- den politiske styringen av likestillingsarbeidet,
- organiseringen av likestillingsarbeidet,
- styrking av likestillingsvernet gjennom endring av lovverket
- styrking av Likestilling og diskrimineringsombudet
- styrking av kompetansen til Likestillings- og diskrimineringsnemnda.

Disse forslagene har som konsekvens at virkemidlene justeres i form av organisatoriske endringer, endringer i lovtekster, økonomiske ressurser øremerket likestillingsarbeid samt styrking av kompetanse i de organer som skal arbeide med likestilling.

Aktivitets- og redegjørelsesplikten

Aktivitetsplikten: I 2002 ble det i likestillingsloven fastsatt plikt for arbeidsgivere til å arbeide aktivt for kjønnslikestilling. I 2008 ble denne plikten utvidet til å gjelde etnisitet, religion og nedsatt funksjonsevne. Plikten gjelder både offentlige og private virksomheter. I tillegg har offentlige myndigheter aktivitetsplikt som gjelder rollen som myndighetsutøvere og i funksjonen som tjenesteutøver.

Redegjørelsesplikten: Arbeidsgivere har plikt til å redegjøre (i årsberetningen) for tiltak som er planlagt og gjennomført i virksomheten for å oppfylle aktivitetsplikten når det gjelder kjønn. I tillegg skal virksomheten redegjøre for den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling. Når det gjelder etnisitet, religion og funksjonsnedsettelse er det ikke plikt til å redegjøre for den faktiske tilstanden, men for planlagte og gjennomførte tiltak for å oppfylle aktivitetsplikten. I henhold til kommuneloven skal kommunene rapportere og redegjøre for likestillingstiltak på kjønn, etnisitet, religion og funksjonsnedsettelse.

Utvalget påpeker at utvidelsen av likestillingsarbeidet på 2000-tallet må følges opp i organisasjonene (som kommune) for å ha effekt. Av den grunn foreslås en bedre konkretisering i lovverket enn hva som er tilfellet i dag.

Høringsuttalelse fra Kristiansand kommune

Kristiansand kommune avgrensner sin uttalelse til enkelte av forslagene i NOUen, og vil avgi en generell uttalelse uten å gå i detaljer.

Denne saksutredningen har ikke som ambisjon å gjengi utredningen. De som ønsker å sette seg inn i utredningen vil finne den på papir eller på nett på følgende nettside:

<http://www.regjeringen.no/pages/35855059/PDFS/NOU201120110018000DDDPDFS.pdf>

Utvalgets forslag er kopiert fra utredningen og følger som trykt vedlegg uten kommentarer.

Kristiansand kommune støtter en satsing på likestillingsarbeid som omfatter alle diskrimineringsområder, og at alle disse samles under samme organisatoriske enhet. Dette kan også styrke arbeidet for kjønnsbasert likestilling. Dagens organisering har klare svakheter og en samling i ett felles direktorat under BLD slik utvalget foreslår, er en fornuftig løsning. En tydeligere politisk styring og forankring er hensiktsmessig når det også følges opp med økonomiske virkemidler.

Endringsforslag i aktivitets- og redegjøringsplikten for arbeidsgivere

Utvalget foreslår nye paragraf 1a og b i Likestillingsloven. Disse forslagene konkretiserer redegjørings- og aktivitetsplikten. Når det gjelder redegjøringsplikten kan denne gjøres på mange måter når det gjelder innhold og frekvens.

Utvalgets forslag til ny § 1a første ledd

Arbeidsgivere skal arbeide aktivt, målrettet og planmessig for likestilling mellom kjønnene innenfor sin virksomhet. Aktivitetsplikten omfatter blant annet rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, arbeidstid, herunder ufrivillig deltid, individuell tilrettelegging, utviklingsmuligheter og beskyttelse mot seksuell trakassering og trakassering på grunn av kjønn.

Arbeidslivets organisasjoner har tilsvarende aktivitetsplikt innenfor sitt virkefelt.

I private virksomheter med minst 50 ansatte og offentlige virksomheter uavhengig av størrelse foreslår utvalget at likestillingslovens §1a første og tredje ledd skal lyde slik:

- a. fastsette mål for kjønnslikestillingsarbeidet,
- b. gjennomgå virksomhetens praksis og kultur for å identifisere barrierer for kjønnslikestilling, herunder ha oppmerksomhet på kjønnsdiskriminering i sammenheng med de andre diskrimineringsgrunnlagene etnisitet, religion, livssyn, alder, seksuell orientering og nedsatt funksjonsevne,
- c. utarbeide lønnsstatistikk fordelt etter til kjønn,
- d. kartlegge bruk av ufrivillig deltid innen virksomheten,
- e. forebygge diskriminering, seksuell trakassering og trakassering på grunn av kjønn,
- f. holde oversikt over fordeling av ansvar, oppgaver og myndighet når det gjelder kjønnslikestilling, og
- g. sørge for at virksomheten driver systematisk arbeid på områdene i bokstav a-f.

Kongen kan fastsette nærmere plikter for virksomhetenes likestillingsarbeid i forskrift.

Utvalget går inn for at redegjøringsplikten blir beholdt, og foreslår at likestillingsloven § 1 a fjerde ledd skal lyde slik:

Virksomheter som i lov er pålagt å utarbeide årsberetning, skal i årsberetningen redegjøre for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i virksomheten. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å forhindre forskjellsbehandling i strid med denne loven.

Offentlige virksomheter som ikke er pliktige til å utarbeide årsberetning, skal gi tilsvarende redegjørelse i årsbudsjettet.

Aktivitets- og redegjøringsplikten for offentlig myndigheter

Utvalget foreslår at offentlige myndigheters aktivitetsplikt blir samlet i en ny bestemmelse i likestillingsloven §1 b:

Offentlige myndigheter skal arbeide aktivt, målrettet og planmessig for likestilling mellom kjønnene på alle samfunnsområder. Plikten gjelder for både myndighetsutøvelse og tjenesteyting.

Offentlige myndigheter skal

- a) fastsette mål for kjønnslikestillingsarbeidet,
- b) kartlegge tilstand og utfordringer når det gjelder barrierer for kjønnslikestilling, herunder ha oppmerksomhet på kjønnsdiskriminering i sammenheng med de andre diskrimineringsgrunnlagene etnisitet, religion, livssyn, alder, seksuell orientering og nedsatt funksjonsevne,
- c) holde oversikt over ansvar, oppgaver og myndighet når det gjelder kjønnslikestilling,
- d) der dette er relevant, forebygge diskriminering, seksuell trakassering og trakassering på grunn av kjønn, hat vold og kjønnsrelatert vold,
- e) motarbeide og bekjempe fordommer og stereotypier,
- f) sørge for at virksomheten driver systematisk arbeid på områdene a-e,

g) dokumentere tiltakene som følger av bokstav a-f.

Departementet, eller det organ departementet delegerer myndigheten til, skal føre tilsyn med og gi veiledning om offentlige myndigheters aktivitetsplikt.

Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om innholdet i aktivitetsplikten, og om veiledning og tilsyn med plikten.

Vurdering av forslag til ny § 1a og b

Slik § 1 a og b er utformet på generelt grunnlag, mener vi dette er relevant for kommunens likestillingsarbeid som arbeidsgiver og offentlig myndighet.

Redegjøringsplikten for arbeidsgivere i §1 a har utvilsomt en funksjon, men bør ikke bli særlig mer omfattende enn i dag. På noen områder mener vi at årlig rapportering ikke er nødvendig. Oppfølging av redegjøringsplikten krever ressurser, og den oppleves ikke alltid like meningsfull som for eksempel når det skal rapporteres hvert år på deltidsarbeid.

Kommunen vil understreke betydningen av at aktivitetsplikten får et positivt fortegn. §1 b, pkt g bør derfor ikke føre til en tidkrevende og detaljert redegjøringsplikt. Det er viktigere at statlig ressursbruk settes inn på aktivt likestillingsarbeid framfor gjennomgang av tusenvis av rapporter. Oppfølging av veiledning av kommuner og arbeidsgivere bør derfor være en mer hensiktsmessig ressursbruk.

Som offentlig myndighet har kommunen også et særskilt ansvar for likestillingsarbeid, og en styrking av kommunenes kompetanse her er nødvendig, spesielt når man skal følge opp likestillingsarbeidet på alle grunnlag. Støtte og oppfølging fra en statlig instans vil oppleves positivt.

Organisering av det statlige likestillingsarbeidet

Et direktorat som kan drive aktivt veiledningsarbeid overfor både offentlige og private arbeidsgivere på alle grunnlag anser vi som en velkommen styrking av likestillingsarbeidet. Forslaget om desentralisering av direktoratet støttes. Regional og lokal fagkompetanse vil ha en positiv effekt i forhold til kommunens pådriverfunksjon.

Det er likevel et åpent spørsmål om 5 regioner er tilstrekkelig med tanke på tilgjengelighet. I stedet for regionkontorer kan det tenkes at fylkesmannsembetene kan ivareta funksjonen som regionkontorene er tiltenkt. Utvalget har etter vår mening ikke vurdert dette grundig nok, men konkludert med at fylkesmennene pr i dag ikke har tilstrekkelig kapasitet. Her bør man drøfte hva som er mulig hvis kapasiteten økes, og vurdere fordeler og ulemper med å styrke fylkesmennene kontra et begrenset antall regionkontor. Et regionkontor gir mulighet for flere ansatte og dermed et større fagmiljø. Dette må veies opp mot fordelene ved en bedre forankring i det eksisterende statlige embetsverket. Etter vår mening bør dette utredes grundigere.

Lokalisering av regionkontorene

Utredningen tar ikke opp spørsmålet om lokalisering av regionkontorene. Dersom Regjeringen ikke vil legge likestillingsarbeidet til fylkesmennene, vil Kristiansand kommune foreslå at det legges et regionkontor på Sørlandet for å styrke likestillingsarbeidet i landsdelen.

Program for likestillingsarbeid

Utvalget foreslår et 10-årig program for å styrke det lokale likestillingsarbeidet. Dette er et nødvendig tiltak for å inkludere alle likestillings- og diskrimineringsgrunnlagene, spesielt hvis forslagene i §§ 1a og b vedtas. Kristiansand kommune støtter et slikt likestillingsprogram

som bør starte opp samtidig med nytt direktorat slik at direktoratet får gjennomslagskraft og nødvendige virkemidler fra første dag.

Punkt 30/12: Kommunedelplan for Kvadraturen og Vestre Havn

Bilag

Saksprotokoll

Saksprotokoll

Saksprotokoll

Saksprotokoll

Saksprotokoll

Saksprotokoll

Saksprotokoll

Sol- og skyggeanalyse - side 3

Sol- og skyggeanalyse - side 1

Sol- og skyggeanalyser - side 2

Vedlegg 1 Planbeskrivelse

Vedlegg 5 Endringer i planbeskrivelsen

Vedlegg 4 Oppsummering av merknader og adm kommentarer

Vedlegg 3 Konsekvensutredning for alternative forslag

Vedlegg 2 Plankart og bestemmelser

Dato: 05.03.2012
Saksnr.: 201107372-63
Arkivkode O: PLAN:
Saksbehandler: Tone Iglebæk og Anne Lislevand

Saksgang	Møtedato
Helse og sosialstyret	20.03.2012
Kulturstyret	21.03.2012
Byutviklingsstyret	22.03.2012
Oppvekststyret	27.03.2012
Formannskapet	28.03.2012
Bystyret	25.04.2012

Kommunedelplan for Kvadraturen og Vestre Havn.

Sammendrag:

Arbeidet med kommunedelplan for Kvadraturen og Vestre Havn startet i 2008. Planen var utlagt til offentlig ettersyn i perioden 6. mai til 17. juni. Planen har fått en positiv mottagelse og har skapt engasjement, særlig knyttet til utviklingen av Vestre Havn og havnestruktur.

Regionplan og kommuneplanen har som målsetting at Kvadraturen som landsdelssenter skal styrkes. Tilrettelegging for arbeidsplasser og flere boliger er svært viktige tema. Videre er satsing på og videreutvikling av byrommene i sentrum og tilrettelegging for aktivitet sentralt. I handlingsprogrammet er det lagt inn et prosjekt der vi skal jobbe med gjennomføring av planen, i nært samarbeid med blant annet næringsliv, gårdeiere og kulturliv.

Fylkeskommunen og Jernbaneverket har reist innsigelser til planen. Jernbaneverkets innsigelser er alle knyttet til arealbruk i Vestre Havn. Fylkeskommunen reiste innsigelse til arealbruken i hele Vestre Havn. Innsigelsene kan ikke behandles før kvalitetssjekk av havnestruktur foreligger og overordnet veinett, inklusiv Havnegata, er mer avklart gjennom pågående regulering. I samråd med formannskapet bestemte rådmannen seg for å dele planen i to. Kvadraturdelen sluttbehandles nå, og havnedelen utsettes. Planen er delt slik at arealene som berører Havnegata og havnestruktur utsettes.

Plankart og bestemmelser er justert etter høringen. Planbeskrivelse er det vanskelig å dele i to fordi føringer, beskrivelser og illustrasjoner viser sammenhengen mellom de to delene. Vi har derfor valgt å rette feil og mangler i planbeskrivelsen etter bystyrets vedtak, og deretter finne en hensiktsmessig løsning for hvordan sy de to delene sammen når Vestre Havn er klar for sluttvedtak.

Øvrige innsigelser er reist av fylkeskommunen og er knyttet til byggehøyder, ivaretagelse av kulturminner, barnehagen på Tangen, kvartal 42, parkering under torvet, tankanlegget på Odderøya og ivaretagelse av kulturminner. Innsigelsen til kvartal 42, parkering under torvene og tankanlegget løses i de respektive reguleringsplanene.

Ikke uventet er det mye diskusjoner knyttet til møne- og gesimshøyder. Administrasjonen fremmet i planen møne- og gesimshøyder på 14,6m og 20,1m for kvartalene langs Markensgate. Unntak var at bebyggelsen som grenser inntil Markens vestsida beholdes som i dag, mens resten av kvartalet kan bygge høyere. Byggehøydene legger til rette for større etasjehøyder og man kan innpasse 4 etasjer med tilbaketrasket 5 etasje. Vinkel på tilbaketrekking er 45 grader. Formannskapet vedtok å høre byggehøyde med 5 etasjer med inntrukket 6 etasje – 60 graders vinkel (avgrenset av Markens, Kristian IV gate, Rådhusgaten og Festningsgaten). Dette gir maksimal gesimshøyde på 18,1m og mønehøyde på 23,6m. Fylkeskonservator har reist innsigelse til dette alternativet.

Et viktig element i høydediskusjonen er forholdet mellom gatebredde og bygningenes høyde i forhold til lys og solforhold. Økning av gesims har betydning for sol på fortauet. Tilpasningen til eksisterende bebyggelse med verneverdi fordi man ikke ønsker store gavler mot den lavere bebyggelsen. Med 60 graders vinkel blir de tilbaketrakne etasjene veldig synlige fra gaten. Rådmannen anbefaler at administrasjonens forslag til byggehøyder vedtas. Innsigelsen imøtekommes.

I planforslaget er det vist to nye barnehager. Barnehagen som er foreslått lokalisert ved Tangen videregående skole er en oppfølging av bystyrevedtak for reguleringsplan for Tangen. Oppvekstsektoren mener man ikke har behov for denne barnehagen. Innsigelsen foreslås derfor imøtekommet. Den andre barnehagen er foreslått lokalisert på «vaskeritomta». Dette er en erstatning for barnehagen på Ferjefjellet. Med den nye lokaliseringen kan man lage et større oppvekstsenter med Tordenskjoldsgate skole og barnehage ved siden av hverandre. Planforslaget legger også til rette for utvidelse av skoletomta, som er svært liten, og for å ta høyde for eventuell utvidelse av skolen på lang sikt. Utvidelsen innebærer at kommunen må kjøpe private boliger. Det foreligger protester fra 2 av familiene som bor der.

Svært sent i arbeidet med saksinnstillingen kom det tilbakemelding fra fylkeskonservator vedrørende innsigelsen knyttet til kulturmiljø. Fylkeskonservator har avmerket 103 bygg som han mener bør legges inn i temakart bevaring. I og med at dette kom så sent at det ikke har vært mulig å gjøre en faglig vurdering av byggene. Temakart bevaring bygger på kulturminnevernplanen fra 1990. Rådmannen foreslår at det gjøres en revisjon av kulturminnevernplanen og at byggene vurderes i denne sammenheng. Dette avklares før sluttbehandling i bystyret om dette er en løsning som medfører at innsigelsen kan trekkes. Med rådmannens forslag til håndtering av innsigelser kan planen egengodkjennes.

Forslag til vedtak:

1. Bystyret vedtar kommunedelplan for Kvadraturen og Vestre Havn, med planbeskrivelse for hele planområdet (merket som høringsforslag), plankart A og B sist revidert 01.03.12, og bestemmelser datert 01.03.12.
2. Planen deles i to. Innsigelser fremmet av Jernbaneverket og Vest-Agder fylkeskommune, som gjelder arealbruk i Vestre Havn, håndteres når del 2 fremmes for behandling.
3. For områder som er utlagt til offentlig ettersyn i to alternativer vedtas følgende:
 - a. Kongensgate 15 (St. Josephs sykehjem) som sentrumsformål
 - b. Gravane og parkering ved Sjøhuset som samferdsel
 - c. Langfeldts allmenning uten utfylling i båthavna
 - d. Bevaring av trehusrekken i kvartal 2
 - e. Administrasjonens forslag til byggehøyder i kvartalene 9, 15 og 21

- f. Administrasjonens forslag til byggehøyder i kvartalene 1, 2, 7, 8, 13, 14, 19, 25, 26 og 37.
 - g. Tilbaketrekking og takvinkel er 45 grader.
 - h. Murbyplanens byggehøyder gjelder foran kommunedelplanens ved motstrid.
4. Innsigelsen fra Vest-Agder fylkeskommune imøtekommes når det gjelder byggehøyder, barnehagen på Tangen og ivaretagelse av kulturminner.
5. Endringer i tekst og illustrasjoner/temakart slik de fremkommer av vedlegg 5 vedtas og innarbeides i planbeskrivelsen etter bystyrets vedtak.

Tor Sommerseth
Rådmann

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

- Trykte vedlegg:
- 1. Planbeskrivelsen slik den var utlagt på høring
 - 2. Plankart A og B sist revidert 01.03.12 og bestemmelser sist revidert 01.03.12
 - 3. Konsekvensutredning for alternative forslag
 - 4. Oppsummerte merknader med administrasjonens vurdering
 - 5. Endringer i tekst, illustrasjoner og tematkart
 - 6. Formannskapetets vedtak om utleggelse til offentlig ettersyn

Utrykte vedlegg: Sakens øvrige dokumenter

Bakgrunn for saken :

PLANPROSESSEN

Arbeidet med kommunedelplan for Kvadraturen startet høsten 2008. Planarbeidet har vært organisert som et prosjekt med en tverrsektoriell prosjektgruppe. Kommunedelplanen er en oppfølging og konkretisering av føringer som gis i kommuneplanen 2011-2022. Planforslaget er utarbeidet med utgangspunkt i fastsatt planprogram (Bystyret 20.01.2010).

I arbeidet med kommunedelplanen har det vært stort fokus på å skape en felles forståelse for Kvadrateurens utfordringer og diskutere hva slags utvikling man ønsker å legge til rette for. Formannskapet og byutviklingsstyret har deltatt på et fellesseminar med Kvadraturplanen som tema, og det er holdt flere orienteringer om planarbeidet. Prosjektgruppen har arrangert to byplan- kaféer for å diskutere byliv. Kristiansand har hatt besøk av studenter fra Norges Tekniske og Naturvitenskapelige Universitet (NTNU) og Universitetet for Miljø og Biovitenskap (UMB) som har jobbet med problemstillinger knyttet til sentrumsplanen. Prosjektgruppen laget en utstilling på torvet og biblioteket av studentarbeidene. Videre har det vært jevnlig møter med næringsforeningen og velforeninger i byen.

Planforslaget har fokus på å synliggjøre Kvadrateurens utfordringer og muligheter for utvikling. Forslaget har derfor en tyngre vektlegging av beskrivelser av ønsket utvikling og forslag til tiltak. Planforslaget fokuserer blant annet på tilrettelegging for aktivitet, trekke folk til sentrum og tiltak som kan bidra til å oppnå de ønskede effektene. Særlig viktig er tiltak som stimulerer til handel, etablering av kontorvirksomhet og økt fokus på betydningen av å ha gode byrom. Planen synliggjør behovet for en tett oppfølging fra kommunens side både som aktør og eiendomsbesitter.

Kvadrateurens utvikling er viktig for byen, men også for hele landsdelen. Å styrke Kvadraturen som landsdelens hovedstad er definert som hovedmålsettinger i kommuneplanen, regionplan for Agder og regional plan for Kristiansandsregionen. Å finne den rette balansen mellom vern og utvikling, ivaretagelse av identitet og særpreg i den opprinnelige Kvadraturen, er kanskje det vanskeligste elementet i diskusjonen om styrking av landsdelssenteret.

Det har vært en stor satsing på nybygging fra det offentlige side, noe som er tydelig i bybildet i dag - Kilden er åpnet, Rådhuskvartalet og Akvarama er under bygging. Også de private investorene er synlige i dette bildet, ikke bare ved planlegging av store nye utbyggingsprosjekter i randsonen, men også via samarbeidet i Akvarama, utbygging av kvartaler, opprusting av hoteller og forretningsbygg.

PLANFORSLAGET

Planen består av en planbeskrivelse med konsekvensutredning, bestemmelser og plankart. Det er laget to plankart:

- Plankart A: Arealbruk
- Plankart B: Reguleringsplaner som videreføres og krav til samlet plan for flere eiendommer

Planforslaget har samme detaljering som gjeldende plan, det vil si at kvartalene har samme formål (bolig, bebyggelse og anlegg eller sentrumsbebyggelse). Unntakene er sykehjem, tinghuset, fylkeshuset, offentlige skoler, Samfundet skole, kulturbygg og domkirken som er vist som kun tjenesteyting. I sentrumsbebyggelse inngår forretning, kontor, hotell, bolig, offentlig og privat tjenesteyting, parkering og grøntarealer til boliger. I enkelte kvartaler begrenses dette noe, slik det fremgår av tabell side 14-15 i planheftet.

Alle reguleringsplaner og bebyggelsesplaner som er vedtatt innenfor planområdet gjelder fortsatt. Kommunedelplanen vil ikke overstyre disse. Planforslagets bestemmelser og

arealbruk vil gjelde for utarbeidelse av nye reguleringsplaner og ved byggesaker i uregulerte områder.

I beskrivelsen vil man kjenne igjen mange beskrivelser fra tidligere plan. Det er fordi store deler av Kvadraturen er regulert, er under regulering eller kommuneplanen har avklart arealbruken. Av den grunn er det få områder som skal konsekvensutredes.

For enkelte områder var det utlagt to alternativer for arealbruk, byggehøyder og gatebruk (hovedalternativet i plankartet, bestemmelsene og alternative planforslag i planbeskrivelsen) til offentlig ettersyn.

De viktigste endringene fra gjeldende Kvadraturplan:

- Gjeldende Kvadraturplan består av to deler, byutvikling og gatebruk. Gatebruk har i for liten grad vært forankret i planen, og er nå innlemmet i byutvikling.
- Planen legger til rette for utvidelse av skoletomta på Tordenskjoldsgate skole. Dette gjøres for å sikre mer uteareal for skolen og ta høyde for mulig fremtidig vekst i et langsiktig perspektiv.
- Nye barnehage foreslås lokalisert på "vaskeritomta" ved Tordenskjoldsgate skole.
- Kontorlokaler lokaliseres primært til handelsstrøket (city), på grunn av nærhet til parkering, buss og restaurant, servering og handel.
- Det åpnes opp for å gjenbygge indre gårdsrom i flere etasjer, i kvartalene langs Markensgate for å kunne etablere større sammenhengende kontorflater.
- Mer aktivitet i sentrum har medført mer konflikter mellom beboere og byliv. Det innføres derfor en sone hvor det ikke etableres flere boliger, for å minimere konflikter, på lang sikt.
- Byggehøyder (møne/gesims) økes med 1,1 m i kvartalene langs Markensgate.

INNSPILL OG HØRINGSUTTALELSER

Planforslaget var utlagt til offentlig ettersyn/høring i perioden 6. mai til 17. juni. Det kom inn 61 uttalelser.

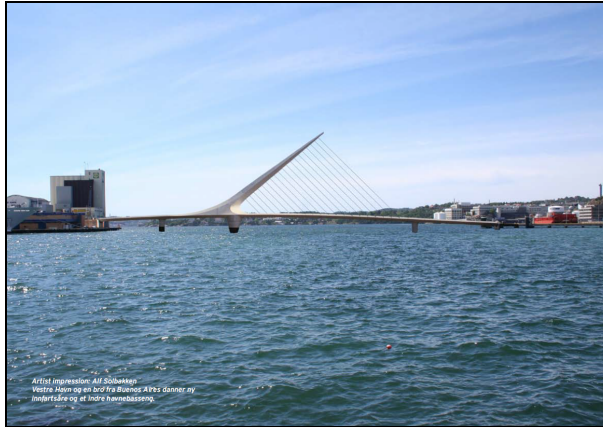
Planforslaget har fått en positiv mottakelse og har skapt engasjement i form av innlegg i avisen, i møter med administrasjonen og som konkrete innspill, som denne 3D-modellen fra Næringsforeningen og fotomontasjer fra Hillcon AS, som er vist på skissene under.

Omtale i Fædrelandsvennen 11.06.11

Innspill fra Kristiansand Næringsforening

Innspill fra Hillcon AS

Innsigelser

Det har kommet innsigelser fra fylkeskommunen og jernbaneverket. Jernbaneverket har gjentatt innsigelsen som de fremmet til kommuneplanen, og har akseptert at den løses i kommunedelplan for Kvadraturen og Vestre Havn.

Vest-Agder fylkeskommune:

1. Arealutviklingen i Vestre Havn
 - a. Uheldige løsninger for Havnegata. Konsekvensene av nedkjøringsramper, rundkjøring er ikke godt nok utredet.
 - b. Sentrumsformål kan åpne for en rask og uheldig utvikling. Det anbefales en overordnet mulighetsstudie og inviteres til samarbeid om en arkitektkonkurranse for hele havneområdet. Innsigelsen er knyttet til å ha arealberedskap for funksjoner som bør lokaliseres i et landsdelscenter. Havneområdets eksisterende og fremtidige betydning tilsier at det må gjøres grundige forarbeid for å få avklart lokaliseringer og dertil utredning av konsekvenser for å få en tilstrekkelig og helhetlig plan med gode løsninger. Planforslaget er ikke tilfredsstillende på dette punktet.
 - c. Euroterminalen (S/S) og området ved Smiths kai (ST1): Foreslått løsning for S/S (Euroterminalen) og TS1 (Smiths kai) på bakgrunn av mangelfulle løsninger for kollektivtrafikken. (Ønsker å finne løsninger for buss ved dagens rutebilstasjon). Buss må avklares før bytorget kan planlegges. Med bakgrunn av innsigelser og løsninger for euroterminalen vurderes det nå å etablere bussterminalen på dagens areal ved dagens rutebilstasjon. Dette vil komme i konflikt med foreslått bytorg og hovedforbindelsen mellom Havnegata og Vestre Strandgate som i KDPL er lagt i forlengelsen av Skippergata.
2. Parkeringsanlegg under Øvre og Nedre torg: Behov for og alternativ lokalisering bør vurderes. Innsigelsen er knyttet til adkomst som vil komme i konflikt med hinderfri fremføring av buss. Torvet er kjernen i renessansebyen, og er et kulturmiljø av nasjonal betydning. Parkering er i konflikt med verneinteressene (gammel kirkegård, rampe mellom parken og kirken og fjerning av Kagfjellet).
3. Alternativt forslag for kvartal 42: Byggehøydene og volumer vurderes å være i strid med renessansebyens intensjoner.
4. Alternative forslag til høyder der det åpnes opp for 5 etasjer med inntrukket 6. etasje, men en vinkel på 60 grader: Byggehøydene og volumer vurderes å være i strid med renessansebyens intensjoner.

5. Ikke tilfredsstillende ivaretagelse av kulturminner og kulturmiljø i Kvadraturen og Østre Havn.
 - a. Manglende hensynssone kulturmiljø: Kartet må vise bevaring av gateløp, helhetlige miljøer som trehusrekken i kvartal 5, i posebyen vurdere å ta med i kvartalenes indre, Wergelandsparken, Stener-Heyerdalsparken, Gravanekanalene, kvartaler.
 - b. Mangelfullt temakartgrunnlag for å kunne ivareta helhetlige kulturmiljøer: Legge inn kulturminner i Vestre Havn. Kai 6 spesielt viktig.
6. Tankanlegget på Odderøya: Omdisponering av tankanlegget kan ikke skje før nødvendig utredning av konsekvenser og avklaring har skjedd: Konsekvenser for nedleggelse av Havneanlegget er ikke belyst. Kommunen må avklare det fremtidige behovet for tankanlegget samt hvordan tilførsel av drivstoff med mer til sjø- og landbaserte kunder skal løses.
7. Omdisponering av grøntareal ved Tangen videregående skole til barnehageformål
 - a. Felles grønt skal være for boliger og skolen. Skolen har lite utearealer, og trenger derfor dette utearealet.
 - b. Økonomienheten er negativ til forslaget fordi skolen mister muligheten til å utvide skolegården. Koblingen med elever fra videregående og barnehagebarn på felles utearealer er uheldig, trafikk avvikling blir en utfordring fordi levering av barn med bil skjer samtidig som elevene ankommer skolen på moped. Kolliderer med varelevering.
8. Alternative planforslag må konsekvensutredes og utfyllende bestemmelser må kvalitetssikres før planen vedtas.

Jernbaneverket:

9. Behov for areal for hensetting av tog på Kristiansand stasjon og på Langemyr godsterminal.
10. Ny Havnegate kommer i konflikt med jernbaneverkets planlagte utnyttning av området.
11. Muligheten for å gjenoppta ferdselen på havnesporet ned til ferjekaien vurderes. Jernbanesporet til Caledonien og Xstrata må vises med linjesymbol for bane.
12. Jernbaneverkets areal på Kristiansand stasjon må vises som samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur- bane.

Innsigelser som utsettes:

Behandling av alle punktene i innsigelsen til jernbaneverket og punkt 1 i innsigelsen til fylkeskommunen utsettes. Området som strekker seg fra Euroterminalen via E39, ferje- og ny containerhavn og ned til Hans Johnsenbygget har for mange funksjoner på et for lite areal. Både Havnevesenet, Statens Vegvesen og Jernbaneverket utarbeider reguleringsplaner for "sine" arealer. Eneste mulighet for å finne de gode løsningene er at alle samferdselsmyndigheter samordner planleggingen, og at kommunen som planmyndighet leder koordineringen.

Ved behandling av kystverkets innsigelse til kommuneplanen vedtok bystyret at havnestrukturen skal kvalitetssikres. Gjeldende havnestruktur ble vedtatt av bystyret i 2003.

Sentrale oppgaver i kvalitetssikringen er:

- Gjennomgang av tidligere forutsetninger, (kostnader for nyetablering, verdi frigjorte arealer, godsutvikling, arealbehov, samlokalisering med jernbane, betydningen av lokalisering nær Elkem og Xstrata).
- Lokalisering av tankanlegg. Hvilke muligheter finnes for å utvikle KMV-området for å tilfredsstille arealbehov?
- Finnes det muligheter for arealmessig samordning av arealene på KMV-området og tilstøtende arealer på Xstrata?
- Hvordan påvirker ulike forutsetninger om framtidig rutetilbud behov for jernbanespor i tilknytning til Kristiansand jernbanestasjon?

Pågående planprosesser:

Jernbaneverket

Hovedplan for Jernbanestasjonen.

Planarbeid startet 2012.

Kristiansand kommune /By- og samfunnsenheten

Kvalitetssikring Havnestruktur.

Forventes slutført desember 2012.

Kristiansand kommune v/Havnevesenet

Områderegulering for ny containerhavn

Planarbeid startet.

Statens Vegvesen

Regulering Gartnerløkka og Havnegate

Reguleringsplan igangsettes 2012.

Konklusjon: Inntil man har fått vedtatt konseptvalgutredningen, kommet lenger i arbeidet med hovedplan for jernbanestasjonen og kvalitetssikring av havnestrukturen er det vanskelig å løse innsigelsene. Planen deles derfor i to deler. Innsigelsene Vestre Havn behandles når denne delen av planen fremmes for vedtak mot slutten av 2012. Denne løsningen er akseptert av fylkeskommunen og Jernbaneverket.

Områder som unntas for rettsvirkning i kommunedelplanen:

Punkt 2, 3 og 6: Torvene, kvartal 42 og tankanlegget på Odderøya. Det er avklart med fylkeskommunen at innsigelsene som også gjelder reguleringsplaner som har vært på høring, løses i reguleringsplanene. I kommunedelplanen løses dette på følgende måte: Alternativt forslag til kvartal 42 tas ut av planbeskrivelsen. Bestemmelsen om parkering under torvene tas ut og området ved tankanlegget tas ut av plankartet.

Vurdering av øvrige innsigelser

Innsigelsens punkt 4 vedrørende byggehøyder:

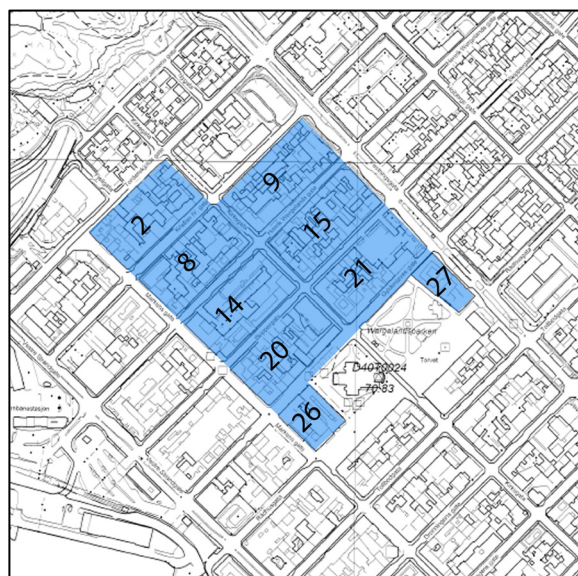
Formannskapet vedtok følgende da planen ble utlagt til offentlig ettersyn:

«Det høres byggehøyde med 5 etasjer med inntrukket 6 etasje – 60 graders vinkel - mot Markens i de såkalte "City-kvartalene" (Kristian IV gate til Rådhusgaten) mot nord/øst til Festningsgaten.

Coteangivelser møne og gesims justeres i henhold til dette, og legges inn i høringsrunden. For å møte behov for økte byggehøyder begrunnet i nye tekniske forskrifter samt plass til ventilasjon, justeres etasjehøyder med inntil 1,1 meter.

Kvartal 2 høres som de andre city-kvartalene»

Dette tilsvarer gesimshøyde på 18,1m og mønehøyde på 23,6m.

I planbeskrivelsen er vedtaket referert feil, men fylkeskonservator har reist innsigelse til 5 etasjer med inntrukket 6 etasje med 60 graders vinkel. Kartet over viser hvilke kvartaler dette gjelder. Begrunnelsen for innsigelsen er at byggehøydene er i strid med renessansebyens intensjoner. Fylkeskommunen har ikke ville utdype begrunnelsen ytterligere.

Renessanseplanen (den opprinnelige byplanen for Kvadraturen) har ingen bestemmelser om høyder. Det finnes andre tilsvarende Kvadraturer med flere etasjer enn det er i Kristiansand. Et karaktertrekk som er helt sentralt for Kvadraturen i Kristiansand er at den har en noenlunde lik høyde i de ulike delområdene. Det er en kvalitet som bør tas vare på. Et annet viktig element i høydediskusjonen er forholdet mellom gatebredde og bygningenes høyde i forhold til lys og solforhold. Økning av gesims har betydning for sol på fortauet. Til slutt kommer en vurdering knyttet til tilpasning til eksisterende bebyggelse med verneverdi. Dette er viktig fordi man ikke ønsker store gavler mot den lavere bebyggelsen.

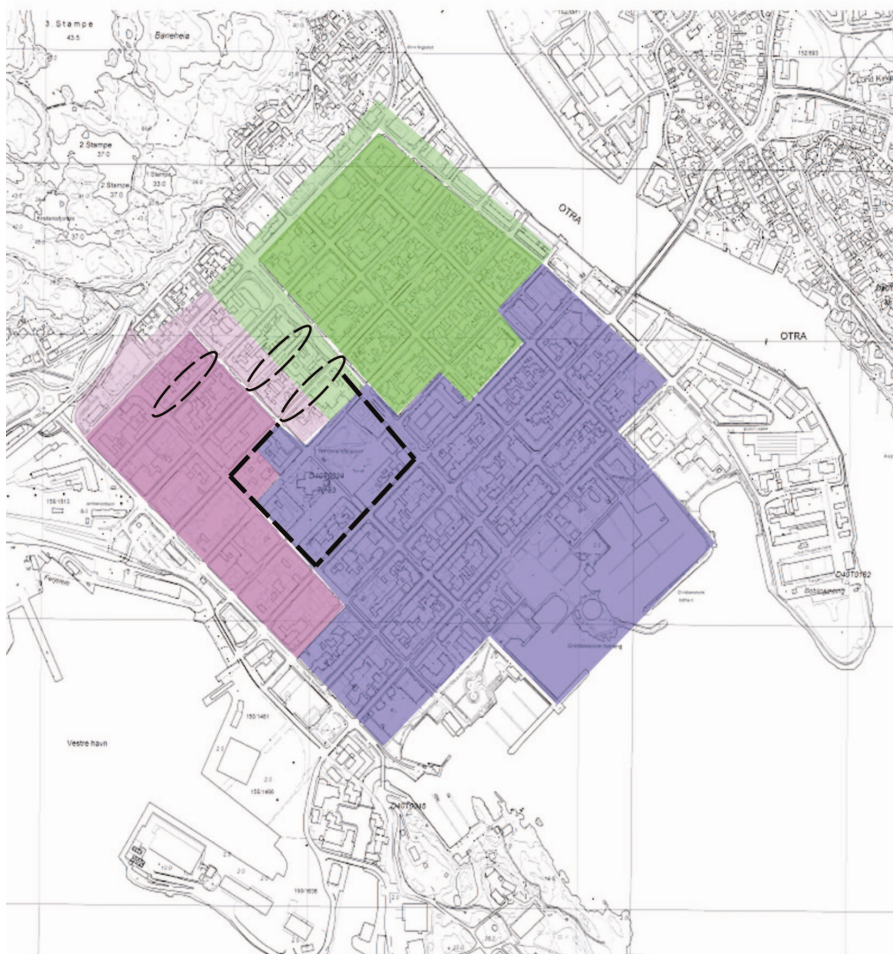
Denne høydediskusjonen har vi hatt i flere reguleringssaker de siste årene. På Markensgate 30 (Sønnikbygget) har man åpnet for å bygge 4 etasjer med tilbaketrunket 5 og 6 etasje med 60 graders vinkel. Med 60 graders vinkel blir de tilbaketrunkne etasjene veldig synlige fra gaten. Nabobygget kan bygges med en ekstra etasje, men til tross for det blir overgangen skjæmmende og bygget fremstår som ruvende.

Begrunnelsen for administrasjonens foreslåtte byggehøyder er basert på en tenking rundt strøkene som tegner seg i Kvadraturen.

Domkirken er det sentrale punkt i byen. Kirken skal være det bygget som rager høyest og skal fremstå som et landemerke i bybildet. Torvene har en like stor verdi som samlingspunkt, og er byens hjerte. Bebyggelsen rundt Domkirken og torvene må derfor sees i denne kontekst først, deretter som en del av city. City er det strøket der vi tillater en økt utnyttelse og byggehøyder for å legge til rette for vekst og utvikling. Fra city vil det være naturlig å ha en nedtrapping mot Posebyen, som har en gjennomgående lav bebyggelse. Figuren på neste side er oppsummering av strøkstenkingen.

KARAKTERISTISKE STRØK I KVADRATUREN

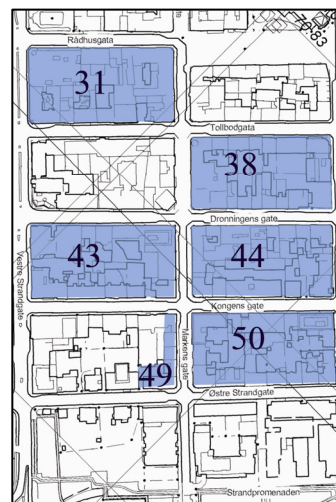
	Murbyen		Domkirkekatedralen med med nærmeste influensområde
	Handelsstrøk		Gate- og bygningsmiljø med verdifull skala og miljøkvaliteter, til dels verneverdig
	Randsone handelsstrøk		
	Posebyen		
	Randsone Posebyen		

Administrasjonen har foreslått at kvartalene som grenser mot Posebyen (9, 15 og 21) beholdes som i dag i forhold til byggehøyder for å ivareta overgangen mot Posebyen. Formannskapet har tatt med disse kvartalene i city-delen og åpnet opp for 6 etasjer.

Konklusjon: Rådmannen anbefaler at administrasjonens forslag til byggehøyder legges til grunn. Innsigelsen imøtekommes.

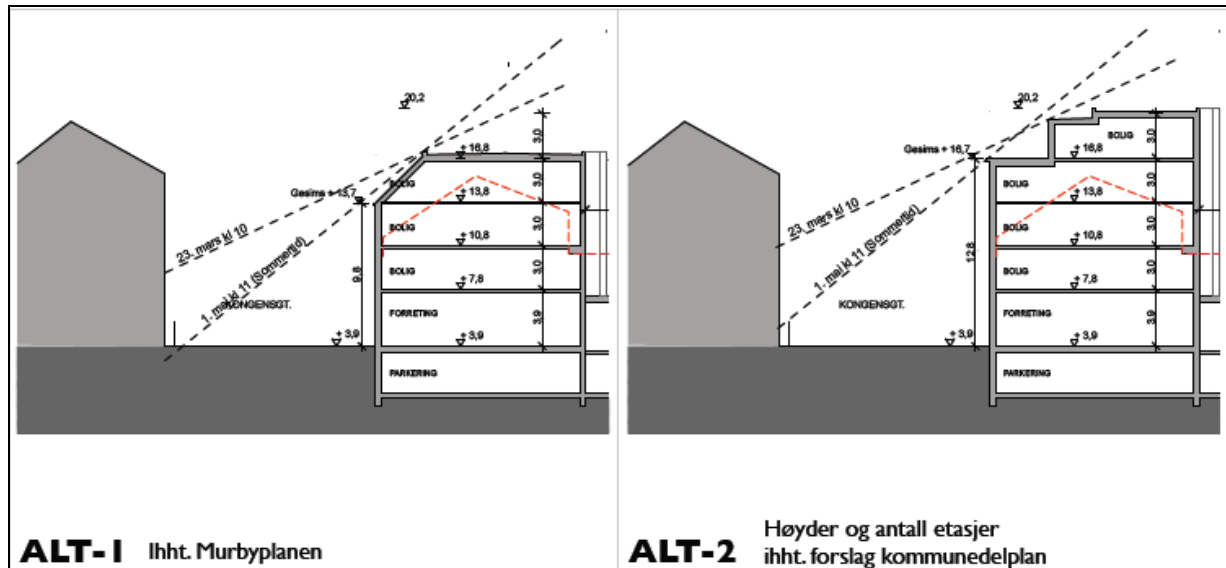
Varsel om innsigelse: Fylkeskommunen har varslet at de forbeholder seg retten til å reise innsigelse i reguleringssaker der kommunedelplanen åpner for større byggehøyder enn reguleringsplan for Murbyen (vist på kartet til høyre). Dette gjelder kvartalene 31, 38, 43, 44, 49 og 50.

Ved utarbeidelse av kommunedelplanen har det skjedd en feil. Planen åpner opp for høyere byggehøyder enn Murbyplanen. Murbyplanen gjelder foran kommunedelplanen, men ved ny regulering inntreer nye bestemmelser. To av byggene som

grenser til Markensgate er regulert i Murbyplanen, men de har ingen verneverdi, og eierne ønsker nå å rive og bygge nytt.

I forbindelse med utarbeidelse av reguleringsplan for kvartal 49 er det laget illustrasjoner som viser effekten av å bygge høyere. I disse illustrasjonene ser vi tydelig at den økningen kommunedelplanen har åpnet for har en helt klar betydning for sol på fortauet. Videre bryter de høydene som KDPL har åpnet, prinsippet om å holde byggehøydene nede på (sør)vestsiden av Markensgate.

Figur: Kvartal 49, forskjellen mellom kommunedelplanen og Murbyplanen.

Sett i lys av kommunalutvalgets føringer for planarbeidet kan det virke urimelig at kommunen skal kunne øke byggehøydene, mens privatpersoner ikke skal få den samme muligheten i samme kvartalet. Det er tre mulige løsninger:

1. Høydene i Murbyplanen følges av hensyn til sol på fortau i Markensgate og prinsippet om å holde bebyggelsen langs sør-vest siden av Markensgate lavere. Man unngår fremtidige innsigelser.
2. Byggehøydene i planforslaget beholdes. Områderegulering kan fremmes i tråd med kommunedelplanen.
3. Byggehøydene tas ut av kommunedelplanen og man overlater til områdereguleringsplanen å avgjøre høyder.

Konklusjon: Rådmannen anbefaler alternativ 1, dvs at Murbyplanen gjelder foran kommunedelplanen i kvartalene 31, 38, 43, 44, 49 og 50.

Punkt 5 - ivaretagelse av kulturminner

I kommuneplanen er det lagt en hensynssone kulturmiljø på hele Kvadraturen. Fylkeskommunen mener man må videreføre hensynssone kulturmiljø i denne planen. Videre må temakart bevaring vise bevaring av gateløp, helhetlige miljøer som trehusrekken i kvartal 5, vurdere å ta med i kvartalenes indre, Wergelandsparken, Stener-Heyerdalsparken og Gravanekanalene. Videre må kulturminner i Vestre Havn legges inn. Kai 6 er spesielt viktig.

Det er lagt en hensynssone kulturmiljø i plankartet på den opprinnelige Kvadraturen. Til hensynssonen er det laget en retningslinje som ivaretar kulturminner. Temakartet er oppdatert (vedlegg 5). Med dette trodde rådmannen at innsigelsen var imøtekommet. Svært sent i arbeidet med saksinnstillingen kom det tilbakemelding fra fylkeskonservator vedrørende innsigelsen knyttet til kulturmiljø. Fylkeskonservator har avmerket 103 bygg som han mener bør legges inn i temakart bevaring. I og med at dette kom så sent at det ikke har

vært mulig å gjøre en faglig vurdering av byggene. Temakart bevaring bygger på kulturminnevernplanen fra 1990. Rådmannen foreslår at det gjøres en revisjon av kulturminnevernplanen og at byggene vurderes i denne sammenheng. Dette avklares før sluttbehandling i bystyret om dette er en løsning som medfører at innsigelsen kan trekkes.

Retningslinje kulturmiljø

Formålet med hensynssone kulturmiljø er å ivareta renessansebyen og dens kvaliteter, større sammenhengende bygningsmiljøer og historiske elementer.

Følgende elementer er viktige og skal ivaretas ved regulerings- og byggesaker:

- Gateløpenes siktakser skal holdes åpne
- Historiske parker og plasser og bevaringsverdige bygg som vist i temakart bevaring
- De større sammenhengende bygningsmiljøene i Posebyen og Murbyen

Punkt 7 - barnehage på Tangen

Bystyret vedtok at det skal innpasses en barnehage på Tangen. Fylkeskommunen har reist innsigelse til løsningen med felles uteareal for barnehage og skolen. Oppvekstsektoren vurderer at det ikke er behov for barnehagen. Innsigelsen imøtekommes. Det betyr at det ikke blir etablert barnehage på Tangen.

Punkt 8 - konsekvensutredning av alternative planforslag

Innsigelsen er imøtekommet ved at konsekvensutredning er skrevet. Se vedlegg 3.

Oppsummering håndtering av innsigelser:

Myndighet	Innsigelse	Håndtering
Vest-Agder fylkeskommune	1. Arealutviklingen i Vestre Havn	Utsettes
	2. Parkeringsanlegg under torvene	Løses i reguleringsplan
	3. Kvartal 42	Løses i reguleringsplan
	4. Inntrukket 6. etasje	Imøtekommes
	5. Kulturminner – temakart og hensynssone	Imøtekommes
	6. Tankanlegg Odderøya	Løses i reguleringsplan
	7. Barnehage på Tangen	Imøtekommes
	8. Konsekvensutredning alternative planforslag	Imøtekommes
Jernbaneverket	9. Hensettingsspor	Utsettes
	10. Havnegata	Utsettes
	11. Havnespor til ferjekaia, opprettholde dagens havnespor til containerhavna	Utsettes
	12. Arealformål på jernbanestasjonen	Utsettes

Utdrag av andre viktige innspill

Her gis en oppsummering av andre sentrale innspill til planen. I vedlegg 4 er det en komplett oppsummering av innkomne merknader med administrasjonens vurdering.

Utvidelse av skoletomta til Tordenskjoldsgate skole

Planforslaget åpner opp for utvidelse av skoletomta. Dette innebærer innløsning av private boliger. To av eierne protesterer, og ønsker å bli boende. Boligene har en flott beliggenhet med hage mot Baneheia. Tordenskjoldsgate skole har nå 144 elever. Det har vært mye diskusjon rundt Tordenskjoldsgate skole – om den skal være der eller ikke. Desember 2010 vedtok bystyret i skolestruktursaken at Todda skal opprettholdes. Det har vært en stor boligbygging i Kvadraturen de siste ti årene. Transformasjonsområdene i Kvadraturens randsone utgjør arealmessig 2/3 av Kvadraturens arealer. Med en høy boligandel kan vi stå

overfor en dobling av bosatte i Kvadraturen som er på omkring 5800. Til tross for utbyggingen har elevtallet holdt seg lavt og stabilt i Kvadraturen. I andre byer har man sett at flere barnefamilier bosetter seg i sentrum. Det kan også skje i Kristiansand, men har ikke skjedd ennå. Rådmannen mener det er viktig å tenke langsiktig og legge til rette for at skolen kan utvides ved behov. En annen viktig grunn til utvidelsen av skoletomta er at den er på 4 daa. Vanligvis er en skoletomt 25 daa. Det er ikke realistisk å få en skolegård av normal størrelse på grunn av den arealknappheten som er i en by. Med utvidelsen som det her legges til rette for, kan skoletomta sammen med en barnehage på vaskeritomta gi et flott oppvekstsenter for Kvadraturen. Kommunen må være parat til å kjøpe eiendommene raskt dersom grunneierne ønsker det.

Bevaring av trehusbebyggelse i kvartal 2

Fylkeskommunen gir sterkt faglig råd om å opprettholde husrekken i Kristian IV gate i kvartal 2 (mellom Markens gate og Kirkegata). Planen er lagt ut i to alternativer. I hovedalternativet er det åpnet opp for nybygging i vestre del av Kvartalet. Østre delen er vurdert som bevaringsverdig. I alternativt forslag er hele trehusrekken i Kristian IV gate i dette kvartalet bevart. Administrasjonen mener byggene ikke har en høy bevaringsverdig, men de har en verdi for gatemiljøet. Fylkeskommunen mener at ombygde eldre bebyggelse kan tilbakeføres og man kan opprettholde gatas "miljøverdi". De får støtte fra Byselskapet som fremhever at dette er det eneste kvartalet vest for Festningsgata som er intakt.

Grunneierne protesterer på bevaringsalternativet og mener det vil stoppe utviklingen av kvartalet. I administrasjonens vurdering av kvartalet ble det vektlagt at gjeldende kommunedelplan åpner for riving og nybygging, og mente derfor at det ville være vanskelig å trekke byggehjemmelen tilbake etter så lang tid. Sett i lys av at rådmannen ønsker å beholde skalaen og miljøet i kvartalene i 9, 15 og 21, bør kvartalet vurderes på samme måte. Rådmannen anbefaler derfor at trehusrekken bevares.

Etasjehøyder og total byggehøyde

Etasjehøyder brukes ikke lenger som en parameter for å styre byggehøyder, men brukes i vår planbeskrivelse for å synliggjøre hvor mange etasjer man kan etablere innenfor den gitte rammen (maksimal møne- og gesimshøyde). KNAS, Næringsforeningen og gårdeierforeningen ber om at møne- og gesimshøyde økes med 2,7 meter: dvs. at gesimshøyde økes fra 14,6m til 17,3m og mønehøyde økes fra 20,1m til 24,6m.

Begrunnelsen de gir er at det kreves høyere etasjer for å tilfredsstille nye krav til energi i teknisk forskrift (TEK 10). De etasjehøyder som ligger i planforslaget dekker kravene i TEK 10, i tillegg til at det er lagt inn en økning for å gi mer luftige og romslige forretnings- og kontorlokaler. Kravet i Tek 10 er en etasjehøyde på 3,2 (2,7 meter pluss 0,5 m etasjeskille). Etasjehøydene i planforslaget er samme som etasjehøydene i Sandens. I tillegg er den "øverste etasjen" 5,5 m i vårt forslag hvilket betyr at man har 2 meter å justere med dersom man ønsker noe høyere etasjehøyder. I planforslaget er det lagt til rette for en høy forretningsetasje og kontor i resterende etasjer. Næringsforeningen og gårdeierforeningen ber om to forretningsetasjer med høyere takhøyde enn i Sandens. Rådmannen tror ikke det er realistisk å få forretninger i to etasjer i hele city-området, og mener dette prinsippet må veies opp mot kvaliteten på utearealer. Videre vil man se at overgangen mot bevaringsverdig bebyggelse blir en stor utfordring (eks Sønnikbygget). Finregner man optimaliserer byggehøydene som foreslås av grunneierne, vil resultatet kunne bli at man får lagt inn ytterligere en etasje.

Rådmannen foreslår at møne og gesimshøyder anbefales opprettholdt som i planforslaget. Strekker man strikken for langt ender man opp med å ødelegge de kvalitetene som ligger i byen gater og rom, som er byens største fortrinn i forhold til næringsparker. Det handler om å finne den rette balansen mellom vern og utvikling, ivaretagelse av identitet og særpreg i den opprinnelige Kvadraturen, og er kanskje det vanskeligste elementet i diskusjonen om styrking av Kvadraturen.

Krav til uteareal for bolig og parkering

Gårdeierforeningen, KNAS og Næringsforeningen for Kristiansandsregionene har et samlet syn på denne problemstillingen - de mener at kravene er for strenge. Dette syn ble også fremført i kommuneplanen. Det er et ønske om å differensiere kravet til utearealer mer og ha et større skjønn ved fastsettelse, eksemplifisert ved at kravet bortfaller for boliger under 30 m². (aktuell størrelse på studentboliger) og at kravet settes i forhold til stedlige hensyn i den enkelte sak. Videre må det ikke legges restriksjoner på parkeringskjellere i nybygg. Man bør heller reservere deler av anlegget for offentlig parkering for å sikre handelsparkeringen.

Ved endring av parkeringskrav ble næringsens ønske om et mer likeverdig krav i Sørlandsparken og Kvadraturen vektlagt. Det er derfor innført maksimumskrav for parkering, og frikjøpsordningen ble fjernet. Parkeringsbestemmelsene i kommuneplanen er nå slik:

	Sone sentrum	Mellom sone	Ytre sone
Kontor	1 pr 100m ²	1 pr 100m ²	1 pr 100m ²
Forretning	1 pr 100m ²	3-5 100 m ²	3-5 pr 100 m ²

Et parkeringskrav på 1 pr 100 m² betyr at man har en dekning på ca 1 plass pr. 3 ansatte. Reisemiddelfordelingen i Kvadraturen er slik: Ca 30 % går, sykler eller tar buss og ca 70 % kjører egen bil (i denne oppstillingen er også bosatte medregnet). Kvadraturen er det mest tilgjengelige sted for gående/syklende og med buss. Kravet er tilpasset dette, og er likt med andre større byer.

Et par regneksempler:

- Sandens (kvartal 38) har totalt bruksareal på 36 000 m². Halvdelen av dette er kontor og den andre halvdelen forretning. Det bygget 180 parkeringsplasser, hvilket er ½ plass pr 100 m². Det betyr at med dagens bestemmelser kunne parkeringen dobles.
- Kvartal 14 (Mjålandbygget, Dalangården med mer) har ved endt utbygging et totalt bruksareal på ca 41 000 m² bruksareal. Det er planlagt å bygge 330 plasser. I henhold til vedtektene kan det bygges 410 plasser.

Dersom man hadde beholdt frikjøpsordningen og minimumskrav ville sum for frikjøp i kvartal 38 kommet på 3,62 millioner og for kvartal 14 1,66 millioner. Basert på disse eksemplene er det vanskelig å forstå hvorfor kravet som er satt i kommuneplanen er urimelig for Kvadraturen og medføre store begrensninger.

I Kvadraturene med nære randsone, samt bydels- og områdesentrene skal minimum uteoppholdsareal pr. boenhet på egen tomt eller fellesareal, være 25 m². I resten av kommunen er kravet minimum 80 m². Nærmere krav for de enkelte områder fastsettes i reguleringsplan. Kravet vurderes konkret i hver regulering basert på stedlige forhold og prosjektet som planlegges. I enkelte planer i mellomsonen har man akseptert reduserte krav. Krav til utearealer for bolig er det samme som det har vært i Kvadraturen i 12 år. Det har ikke stanset utbyggingen. Det anbefales opprettholdt, fordi det handler om å skape gode bomiljø, også i sentrum.

Gatebruk

Sykkelfelt: Formannskapet la ut et forslag om sykkelfelt i Østre Strandgate (alternative forslag). Byutviklingsstyret har vedtatt utforming av Østre Strandgate for strekningen fra Festningsgata til Elvegata. Denne blir utformet med brede fortau med trær på den ene siden og parkeringsrekke langs en side. Det anbefales at man heller bruker denne standarden ved en eventuell omforming av resten av Østre Strandgate. Rådmannen anbefaler at forslaget tas ut.

Statens Vegvesen har bedt om at sykkelfelt vurderes i flere gater bl.a. for å redusere sykling på fortau. Sykkelfelt er en løsning som fungerer for voksne syklister, men ikke så bra for barn. I sentrum legges det opp til to øst-vest forbindelser (Rådhusgata og Tordenskjoldsgate) og to nord-sør forbindelser (Elvegata og Havnegata) der fotgjengere og syklister separeres. Dette vurderes som tilstrekkelig. I øvrige gater sykler men enten i gata eller på fortau.

Gågater: Formannskapet la ut et forslag om forlengelse av gågata i Skippergata. En forlengelse av gågaten er en krevende løsning trafikalt, og vil tidsmessig være avhengig av utbyggingen av kvartal 14 (adkomst flyttes til Kirkegaten i siste byggetrinn). Endringen må sees i sammenheng med enveisregulering i Gyldenløvesgate, bussgate i Henrik Wergelandsgate, gågate i Kirkegata mellom Wergelandsparken og Domkirken, adkomstene til parkeringshus i Gyldengården og endring av adkomst for kvartal 14 (som i siste fase vil være fra Kirkegaten). Rådmannen mener dette er en vanskelig løsning trafikalt, og anbefaler å ta den ut av planforslaget.

Administrasjonen har foreslått gågate i toppen av Markensgate (ved slottet). Både næringsforeningen og gårdeierforeningen er negative og begrunner det med at trafikken fra parkeringshuset bør kunne ledes ut både i Festningsgata og Vestre Strandgate. Rådmannen imøtekommer protesten.

Jernbanebroa i Gravane: Naboer ønsker at broa skal rives. Den har ingen funksjon lenger. Dette er den broa med lavest seilingshøyde. Å rive den gir noe større seilingshøyde samtidig som det åpner opp for nye muligheter for bruk av arealene på østsiden av broa. Fjernvarme og vannledning ligger der som en midlertidig løsning. Jernbanebroa i Gravane er regulert som jernbanebro i plan for fiskebrygga. Vi kan ikke oppheve denne planen. Det er igangsatt planarbeid for gangadkomst til Kilden, der dette arealet tas med, og bro vil da foreslås regulert bort. Dette medfører derfor ingen endringer i plandokumentene.

Bestemmelser til planen

Både fylkesmannen og fylkeskommunen har påpekt at et er behov for rydding og oppklaring av enkelte bestemmelser. De er nå justert i samråd med kommuneadvokaten slik at de har en mer lik inndeling som kommuneplanens bestemmelser og med rett henvisning til hjemmel. Det er ryddet i forholdet mellom planer – hvilken plan gjelder i det enkelte området, noe som vil gjøre planen mer brukervennlig. Innholdet er det samme. Bestemmelser for områder i Vestre Havn er tatt ut. Justerte bestemmelser, datert 01.03.12 ligger vedlagt (vedlegg 2).

Det er nå lagt inn krav om områderegulering for bevaringskvartalene i Posebyen. Dette er omtalt i planbeskrivelsen, men uteglemt i bestemmelsene. I tillegg er det lagt inn krav om at det lages planprogram for detaljreguleringer, det stilles krav om felles plan for flere eiendommer (kvartaler). Dette gjøres for å åpne opp for muligheten for å dele planer dersom det blir for vanskelig å få til et samlet planarbeid.

Endringer i dokumentene

Plankart og bestemmelser er justert etter høringen. Planbeskrivelse er det vanskelig å dele i to fordi føringer, beskrivelser og illustrasjoner viser sammenhengen mellom de to delene. Vi har derfor valgt å rette feil og mangler i planbeskrivelsen etter bystyrets vedtak, og deretter finne en hensiktsmessig løsning for hvordan sy de to delene sammen når Vestre Havn er klar for sluttvedtak. Her gis en oppsummering av de endringer som gjøres i plankart og beskrivelsen.

Endringer i plankart A:

- For Kongensgate 15, St. Josephs sykehjem, er alternativt planforslag lagt inn (sentrumsformål)
- Arealene i Vestre Havn er tatt ut
- Hensynssone kulturmiljø er lagt inn på de opprinnelige 54 kvartalene i Kvadraturen

- Barnehage på Tangen er endret til sentrumsformål
- Illustrasjonen krav om publikumsrettet virksomhet tas ut av plankart og legges som eget temakart. Hjemmelen er sikret i bestemmelsenes §5.3.

Endringer i plankart B:

- Vestre Havn er tatt ut.
- Det er lagt inn hensynssone krav om samlet plan for bevaringskvartalene i Posebyen

Forslag til endringer av tekst i dokumentet

Justeringer som følge av at merknader imøtekommes:

- Gågate i Tordenskjoldsgate (uttalelse nr 42 og 18) og Skippergata tas ut.
- Sykkelfelt i Østre Strandgate tas ut.
- MC parkering i Gyldenløvesgate tas ut (uttalelse nr 33).
- Sykkelkart justeres slik at det tydeligere fremgår hvor vi har separert fotgjengere og syklister og hvor det er sykkelfelt. Illustrasjon side 40 rettes tilsvarende. Tabell side 36 viser nedgang i sykkeltrafikk. Det er ikke tilfelle, det har vært en økning. Tabellen justeres. (uttalelse nr 57 og 56). For å få til en bedre løsning nord/syd bør det sees på løsninger i Vestre Strandgate ved utarbeidelse av plan (side 43 – trygg by).
- Parkeringstall dagens situasjon ved jernbanen er feil. (uttalelse nr 58)
- Konsekvensutredning for alternative forslag
- Temakart havnivåstigning (uttalelse nr 52)

Feil og justeringer som administrasjonen selv foreslår

Her gis en kort redegjørelse for feil som er oppdaget og tekst vi ønsker å justere. Tekstene og illustrasjonene er samlet i vedlegg 5:

- Teksten om skole (side 29): Det foreligger nye prognoser for barneskoletrinnet. Teksten er justert og presisert mer i forhold til skolestruktur.
- Teksten om trær i gater og lekeplasser inneholder feil, og kunne misforstås. Forslag til endringer er vist i vedlegget. Kartene på side 68 og 69 tas ut.
- Endring av retningslinje kunst: Behandling er justert slik at saker som omhandler kunstverk som er en del av utformingen av større plass/byrom I saker der kunstverket(gaven) er en (integret) del av utforming av større plass/byrom, har byutviklingstyret endelig avgjørelsesmyndighet.
- Endring av temakart tilrettelegging for gående og syklende.

Konklusjon:

Rådmannen vurderer forslag til kommunedelplan for Kvadraturen og Vestre Havn som et godt gjennomarbeidet og sentralt styringsdokument for videre utvikling av Kvadraturen , og anbefaler at første del vedtas med de endringer som fremgår av saken.

Punkt 31/12: Internasjonal strategi for Agderfylkene - høringsutkast.

Bilag

Vedlegg Internasjonal strategi for Agder

Dato: 21.03.12
Saksnr.: 201010564-4
Arkivkode E: 075
Saksbehandler: Øyvind Lyngen Laderud

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
11.04.2012

Internasjonal strategi for Agderfylkene - høringsutkast.

Sammendrag:

Fylkeskommunene besluttet høsten 2010 å utarbeide en felles internasjonal strategi for Agder som ledd i oppfølgingen av regionplanen. Strategiutkastet er utarbeidet av en arbeidsgruppe fra de to fylkeskommunene, Kristiansand og Arendal kommuner, samt Sørlandets Europakontor og Universitet i Agder.

Formålet med den internasjonale strategien er å øke bevisstheten og styrke kunnskapene om mulighetene som ligger i internasjonalt samarbeid. Legge til rette for bedre styring og samordning for å optimalisere innsatsen. Bevisstgjøre og mobilisere politikere i forhold til aktiv deltakelse i internasjonalt samarbeid.

Den internasjonale strategien skal bidra til å støtte opp under de fem hovedsatsingsområdene Klima, Utdanning og forskning, Næringsliv og verdiskaping, Kultur, Det gode liv og Kommunikasjoner med det formål at Agder blir en mer attraktiv, bærekraftig, innovativ, konkurransedyktig, åpen, inkluderende og lærende region.

Utkast til strategi er godt forankret i målene for Regionplan for Agder. Rådmannen mener strategien tar fatt i landsdelens utfordringer og muligheter. Landsdelen hatt stor glede av sterkere integrering mellom landene spesielt i Europa og den internasjonalisering som er skjedd i landsdelens nærings- og samfunnsliv.

Rådmannen vil spesielt understreke betydningen av tilbudet om internasjonal skole og deltakelse i internasjonale skoleprosjekter i tillegg til samarbeidsnettverk innenfor utdanning og forskning.

Kommunens og fylkeskommunens forskjellige roller berøres i ulik grad av EU/EØS, som i hovedsak kan skilles i forpliktelser som følge av EØS-regelverk og muligheter for samfunnsutvikling gjennom deltakelse i europeiske programmer og samarbeidsfora

EØS regelverket er komplisert og stiller særlig kommunene overfor store utfordringer. Økt kompetanse i forhold til regelverket er helt sentralt for både små og store kommuner.

Rådmannen savner noe mer vekt på kompetanseutvikling i forhold til EØS avtalen og innarbeidelse i norsk lovgivning som er helt sentralt for kommunene.

Forslag til **vedtak**:

1. Formannskapet tar den internasjonale strategien for Agder til orientering.
2. Kristiansand kommunes ønsker et sterkt fokus på regionens kunnskap og kompetanse, særlig om rammebetingelser og EØS regelverk som kommunene særlig berøres av.
3. Kristiansand kommune ønsker å understreke betydningen av å kunne ha tilbud om internasjonal skole på alle nivå.

Tor Sommerseth
Rådmann

Finn Aasmund Hobbesland
Enhetsleder by- og samfunn

Trykte vedlegg: Høringsutkastet

Utrykte vedlegg:

Bakgrunn for saken:

Fylkeskommunene besluttet høsten 2010 å utarbeide en felles internasjonal strategi for Agder som ledd i oppfølgingen av regionplanen. Der er behovet for internasjonalisering blant annet berørt i følgende to punkter:

- Agder er en utadrettet region som påvirkes stadig sterkere av den internasjonale utviklingen. Landsdelen har et næringsliv med sterk internasjonal orientering og forsknings- og utviklingsaktører med internasjonalt fokus.
- Offentlige og private virksomheter må utnytte mulighetene som ligger i EU-systemet, både når det gjelder deltakelse i ulike internasjonale prosjekter og aktivisering av internasjonale virkemidler for regional utvikling.

Strategiutkastet er utarbeidet av en arbeidsgruppe bestående av representanter fra de to fylkeskommunene, Kristiansand og Arendal kommuner, samt Sørlandets Europakontor og Universitet i Agder. Utkastet bygger også på innspill mottatt fra deltakere på oppstartsseminaret 11.februar og på høringsseminaret 1.desember 2011 og senest 4 innspill sendt innen høringsfristen 9. mars (utrykte vedlegg). Den internasjonale strategien skal behandles i fylkestingene i Aust-Agder og Vest-Agder 24. – 25.april.

Formålet med den internasjonale strategien er å:

- Øke bevisstheten og styrke kunnskapene om mulighetene som ligger i internasjonalt samarbeid.
- Legge til rette for bedre styring og samordning av landsdelens internasjonale engasjement for å optimalisere innsatsen.
- Bevisstgjøre og mobilisere politikere i forhold til aktiv deltakelse i internasjonalt samarbeid.

I St. meld.nr.25, 2008-2009 peker nasjonale myndigheter på utfordringene med å øke bevisstheten om konsekvensene av EØS-avtalen for kommunesektoren, og å løse regionale utfordringer på tvers av landegrensene. I følge Stortingsmeldingen er det viktig for regionalt utviklingsarbeid at fylkeskommunene har medlemskap i internasjonale organisasjoner og deltar på arenaer der statlige myndigheter ikke deltar. Stortingsmeldingen viser også til at kommunesektorens forhold til EU gjennom EØS-avtalen blir viktigere på stadig flere politikkområder, samtidig som kommunesektoren i liten grad medvirker i prosessene der denne politikken blir utformet og konkretisert. En internasjonal strategi for Agder kan bidra til å gjøre dette arbeidet mer tydelig og målrettet. Strategien vil bli fulgt opp som ledd i gjennomføringen av Regionplan Agder 2020.

Mål med strategien:

Den internasjonale strategien skal bidra til å støtte opp under de fem hovedsatsingsområdene (samt en del om Næringsliv og verdiskaping) i Regionplan Agder 2020 slik at Agder blir en mer attraktiv, bærekraftig, innovativ, konkurransedyktig, åpen, inkluderende og lærende region.

Innsatsområdene:

Klima - Agder en aktiv internasjonal aktør

Målene:

- I 2020 er Agder en aktiv internasjonal aktør når det gjelder klimavennlig samfunnsutvikling.
- I 2020 har Agder posisjon som en internasjonalt ledende region for klimavennlig produksjon og distribusjon av fornybar energi.
- I 2020 fremstår den eksportrettede industrien på Agder som et globalt forbilde gjennom høy innovasjon når det gjelder klimavennlige produksjonsprosesser og effektiv energibruk.

For å nå målene er det foreslått følgende anbefalinger:

Etablere strategisk samarbeid med andre regioner i verden til støtte for regionens klimasatsinger. Styrke satsningen på deltakelse i EU-programmer og internasjonale samarbeidsnettverk. Arbeide for å redusere Agders globale klimaavtrykk.

Utdanning & Forskning

Målene:

- I 2020 bidrar utdanning og forskning på Agder til at samfunnslivet er rustet til å møte fremtidens globale utfordringer. Regionen bruker aktivt kunnskap som finnes internasjonalt til å stimulere regional utvikling, kompetanseheving og livslang læring.
- I 2020 er den internasjonale kompetansen i regionen betraktelig forbedret gjennom aktiv deltakelse i internasjonale forsknings- og innovasjonsprogrammer. Universitet i Agder er et internasjonalt anerkjent universitet med sterk regional forankring.
- I 2020 har elever i grunn- og videregående skoler fått undervisning, erfaringer og opplevelser som styrker den globale solidariteten.

For å nå målene er det foreslått følgende anbefalinger:

Tilrettelegge for deltakelse i internasjonale prosjekter og samarbeidsnettverk innenfor utdanning og forskning. Bruke internasjonalt skole- og utdanningssamarbeid til å fremme solidaritet, Støtte internasjonalisering av utdanningen i regionen, toleranse, demokratiforståelse og menneskerettigheter.

Næringsliv og verdiskaping

Målene:

- I 2020 er Agder en viktig og internasjonalt konkurransedyktig industriregion preget av høy innovasjon, kunnskapsintensive arbeidsplasser, effektiv energibruk og aktivt entreprenørskap.
- I 2020 samarbeider næringslivet på Agder tett med utenlandske partnere om forskning og utvikling.
- I 2020 har regionens næringsklynger en sterk markedsposisjon internasjonalt, og andre bransjer og nettverk har også innledet mye tettere samarbeid om utvikling

Det er foreslått følgende anbefalinger:

Stimulere til internasjonalisering av næringslivet. Profilering av Agder som en attraktiv region for nærings- og reiseliv, arbeidskraft og studenter.

Kommunikasjon

Målene:

- I 2020 er transport- og kommunikasjonstilbudet til, fra og på Agder blitt mer tilgjengelig, effektivt, forutsigbart, sikkert og miljøvennlig gjennom internasjonalt engasjement og samarbeid.
- I 2020 tilfredsstiller det utenlandsrettede transporttilbudet fra landsdelen samfunnets behov, og bidrar til å gjøre landsdelen attraktiv for utenlandske virksomheter, arbeidstakere, turister og studenter.

Det er foreslått følgende anbefalinger:

Styrke gods- og passasjergrunnlaget for utenlandsrettede transporttilbud fra regionen Støtte markedsføringen av Agder som en attraktiv destinasjon for utenlandske turister, arbeidstakere, virksomheter og studenter.

Delta aktivt i internasjonale prosjekter og samarbeidsnettverk på transport- og kommunikasjonssektoren

Det gode livet

Målene:

- I 2020 har erfaringsutveksling og samarbeid med utlandet bidratt til å bedre levekårene og helsetjenestene på Agder.

- I 2020 har landsdelen et tydelig internasjonalt engasjement for solidaritet, demokrati og menneskeverd. Ved å nyttiggjøre oss av kompetansen til utenlandske samarbeidspartnere og innvandrere har vi bygd et mer helsefremmende, likestilt, inkluderende og deltakerbasert samfunn.

Det er foreslått følgende anbefalinger:

Fremme deltakelse i nordisk og europeisk samarbeid til støtte for folkehelse, lokalsamfunnsutvikling, likestilling og inkludering. Utvikle gode modeller og god infrastruktur for flerkulturell rekruttering til arbeidslivet, inkludering og interkulturell kommunikasjon. Ta utgangspunkt i FNs tusenårsmål og samarbeide med organisasjoner som arbeider for å oppfylle disse.

Kultur

Målene:

- I 2020 er det regionale kulturlivet preget av mangfold og skaperkraft gjennom impulser fra utlandet. Det regionale kulturlivet og kultursatsingen bidrar til å gjøre landsdelen enda mer attraktiv internasjonalt.
- I 2020 har Agder etablert kultur- og idrettsarenaer som imøtekommer både lokale, regionale og internasjonale behov.
- I 2020 styrker kulturlivet Sørlandets evne til å rekruttere arbeidskraft fra utlandet, og internasjonalt samarbeid bidrar aktivt til å utvikle regionens kultur- og opplevelsesnæring.

Det er foreslått følgende anbefalinger:

Styrke samarbeidet mellom kulturinstitusjonene i landsdelen og utlandet. Styrke vertskapsrollen for internasjonale kultur- og sportsarrangementer. Legge til rette for internasjonalt samarbeid for kulturnæringene og internasjonal lansering av landsdelens utøvende kunstnere. Stimulere kulturnæringene til internasjonalt samarbeid gjennom nettverksbygging og prosjekter for økt markedspotensiale.

Ta i bruk kulturkompetansen til innbyggere med flerkulturell bakgrunn. Kultur- og opplevelsessektoren skal legge til rette for gode opplevelser, som forsterker regionens attraktivitet i rekrutterings- og reiselivssammenheng i forhold til internasjonale målgrupper.

Samhandling

Målene:

- I 2020 har Agder utviklet interne samhandlingsmodeller som gjør at regionens nærings- og samfunnsliv fullt ut kan utnytte internasjonale samarbeids- og kunnskapsnettverk.
- I 2020 deltar Agder i flere internasjonale prosjekter, kunnskaps- og samarbeidsnettverk som bygger opp under satsningene i Regionplan Agder 2020. Internasjonale aktører medvirker i regionale utviklingsprosesser.
- I 2020 arbeider regionen aktivt mot beslutningstakere i Europa og i verden for øvrig for å synliggjøre og ivareta Agders interesser.

Anbefalinger:

Overvåke og påvirke politikkutvikling, finansieringsprogrammer og samarbeidsnettverk internasjonalt. Legge til rette og være en pådriver for å øke deltakelsen i internasjonale programmer og utnytte markedsmuligheter. Utvikle nye prosjektideer og drive prosjektideene frem til konkrete internasjonale prosjekter. Finansiere utvikling og deltakelse i prosjekter.

Vurderinger

Det foreliggende utkast til strategi er godt forankret i målene for Regionplan for Agder. Rådmannen mener strategien tar fatt i landsdelens utfordringer og muligheter. Så langt har landsdelen hatt stor glede av sterkere integrering mellom landene spesielt i Europa og den internasjonalisering som er skjedd i landsdelens nærings- og samfunnsliv.

Strategien bygger også opp under Kristiansand kommunes Internasjonale strategi 2010-2014. Rådmannen ønsker imidlertid å peke på følgende utfordringer for kommunene.

Kommunens og fylkeskommunens forskjellige roller berøres i ulik grad av EU/EØS, som i hovedsak kan skilles i forpliktelser som følge av EØS-regelverk og muligheter for samfunnsutvikling gjennom deltakelse i europeiske programmer og samarbeidsfora.

EØS regelverket er komplisert og stiller særlig kommunene overfor store utfordringer. Økt kompetanse i forhold til regelverket er helt sentralt for både små og store kommuner. Rådmannen ønsker et sterkt fokus på kompetanseutvikling i forhold til EØS avtalen og innarbeidelse i norsk lovgivning.

For Kristiansand kommune er rammebetingelser og forpliktelser en vesentlig del av det internasjonale arbeidet. Rammebetingelser påvirker sterkt mange av de ansvarsområdene som tilligger kommunen slik som offentlige anskaffelser, offentlig støtte, offentlige foretak/selskaper, miljøbestemmelser, teknisk sektor og arbeidsliv.

For eksempel er Anskaffelsesregelverket i enkelte tilfelle til hinder for rasjonell organisering av kommunens virksomhet.

Andre forhold:

Kristiansand kommune ønsker å understreke betydningen av internasjonal skole og at regionen sammen kan sikre tilbudet som i dag finnes i regionen på grunnskolenivå og i videregående skole.

Strategien er omfattende i forhold til tematikk. Agder er en liten region med begrensede ressurser. I forhold til internasjonalt arbeid investerer regionen forholdsvis mye ressurser i Europakontoret som er et verktøy for strategien. Det kan være hensiktsmessig å begrense innsatsen til noe færre områder.

Punkt 32/12: Eiendomsskatt ; retningslinjer ved behandling av søknad om reduksjon/bortfall av eiendomsskatt

Bilag

Vdlegg 1- behandlingsblad

Dato: 19.03.12
Saksnr.: 200911677-87
Arkivkode E: 232 &40
Saksbehandler: Nils Olav Berge

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
28.03.2012

Eiendomsskatt – retningslinjer ved behandling av søknad om reduksjon/bortfall av eiendomsskatt

Gjennom omtakseringsprosjektet er det fastsatt nytt skattegrunnlag for alle kommunens eiendommer. Videre har prosjektet medført økt bevissthet og kunnskap om forvaltning av eiendomsskatt. Gjennomgang og fastsettelse av ny fritaksliste, er et slikt eksempel. Denne saken gjelder imidlertid behandling av søknader om helt eller delvis nedsettelse av eiendomsskatt, og fastsettelse av retningslinjer for behandling av denne type søknader.

Den klare hovedregel er at skatter og avgifter skal betales, men i likhet med skattebetalingsloven, likningsloven, folketrygdloven og arveavgiftsloven har eiendomsskatteloven en unntaksbestemmelse fra hovedregelen - §28. Unntaksbestemmelsen åpner for helt eller delvis nedsettelse av eiendomsskatten, og er ment å være en sikkerhetsventil for å hindre at skatte- og avgiftsplikten får sterkt urimelig utslag.

Forslag til retningslinjer skal bidra til å sikre søknadene likebehandling og en forsvarlig skjønnsutøvelse, og skal være et hjelpemiddel i saksbehandlingen.

Forslag til vedtak:

1. Retningslinjer ved behandling av søknad om reduksjon/bortfall av eiendomsskatt vedtas.

Kristin Tofte Andresen
Organisasjonsdirektør

Nils Olav Berge
Prosjektleder

Trykte vedlegg:
Eksempel på «behandlingsblad» ved bruk i lempingssaker.

Utrykte vedlegg:
Ingen

Bakgrunn for saken:

Denne saken gjelder behandling av søknader om helt eller delvis nedsettelse av eiendomsskatt i medhold av eiendomsskattelovens §28, og fastsettelse av retningslinjer for behandling av denne type søknader.

Saken er aktuell da det i forlengelse av omtakseringsprosjektet er mottatt søknader/klager som ikke lar seg behandle som ordinære klager, og som i stedet bør vurderes i forhold til eiendomsskatteloven §28. Omfanget kan ikke sies å være stort. Innledningsvis var det i overkant av 20 søknader, men antallet har siden bli redusert til omtrent det halve.

Med hjemmel i eiendomsskatteloven §28 kan det søkes om helt eller delvis nedsettelse av eiendomsskatten. Ordlyden er som følger:

§ 28. Gjer særlege grunnar at det kom til å verta sær surs urimeleg om heile eigeomsskatten vart innkravd, kan skatten setjast ned eller ettergjevast av formannskapet.

Som det fremgår av lovteksten er dette en relativ snever unntaksbestemmelse, jfr kriteriene «særlege grunnar» og «sørs urimeleg». Dette er strenge vilkår, og det skal således svært mye til for at en skatteyter skal få medhold i at skatten settes ned eller ettergis.

Den klare hovedregel er at skatter og avgifter skal betales, men i likhet med skattebetalingsloven, likningsloven, folketrygdloven og arveavgiftsloven oppstiller eiendomsskatteloven en unntaksbestemmelse fra hovedregelen. Helt eller delvis nedsettelse, også omtalt som «lemping», er en sikkerhetsventil for å hindre at skatte- og avgiftsplikten får sterkt urimelig utslag.

Det er viktig at det gjøres en konkret helhetsvurdering av om den aktuelle skatteyter skal få medhold i søknaden om nedsettelse/ettergivelse av den utlignede eiendomsskatten. I mange tilfeller vil en betalingsutsettelse løse problemet for skatteyter, jfr eiendomsskatteloven §25. Kommunen bør være trygg på at det er foretatt en forsvarlig vurdering av det enkelte tilfelle, og at vedtaket ikke strider mot likebehandlingsprinsippet.

For å sikre søknadene likebehandling og forsvarlig vurdering, foreslås retningslinjer for behandling av søknader etter eiendomsskatteloven § 28. Forslaget baseres bl.a. på KS Eiendomsskatteforum (KSE) sine anbefalinger og eksempel på tilsvarende retningslinjer fra Arendal kommune. I tillegg er det skjelt til praksis i tilsvarende saker i medhold av annet lovverk (ligningsloven (§9-12), skattebetalingsloven (§15-1), folketrygdloven og arveavgiftsloven).

Kemneren vil ha saksbehandlingsansvaret og være den som innstiller til formannskapet, som er det utvalg som fatter vedtak i denne type lempingssaker. I andre sammenhenger er det regionalt skatteutvalg som er vedtaksmyndighet. Kemneren vil kunne påse at likeartede saker gis samme behandlingspraksis.

Omtale av retningslinjene:

Retningslinjene bygger på lovens bestemmelse, som innebærer en vurdering av følgende fire forhold:

1. Rimelighetsårsak - foreligger det «særlege grunnar»?
2. Rimelighetsvirkning - vil det være «særs urimeleg» å kreve inn eiendomsskatten, helt eller delvis?
3. Årsakssammenheng - er det årsakssammenheng mellom pkt 1 og pkt 2?
4. Skjønnsvurderingen «kan» - foreligger det andre forhold som gjør at lempingsadgangen ikke bør benyttes?

Nedenfor følger forslag til retningslinjer, der punktene over omtales nærmere.

RETNINGSLINJER VED SØKNAD OM NEDSETTELSE OG ETTERGIVELSE AV EIENDOMSSKATT, JFR EIENDOMSSKATTELOVEN § 28

1: Rimelighetsårsak

Nedenfor følger et utvalg av omstendigheter som kan ha medført at søker har kommet i en vanskelig situasjon, og som kan gjøre det «særs urimeleg» å innkreve skatten i sin helhet. Tilsvarende eksempler gjelder ved lemping i medhold av skattebetalingsloven.

- Rusmisbruk
- Fængselsopphold
- Samlivsbrudd
- Langvarig arbeidsledighet
- Dødsfall i familien
- Sykdom, herunder psykiske problemer
- Forhold til sosialtjenesten, mottager av sosialstønad
- Sosial problemer
- Langvarige økonomiske problemer
- Familiesituasjon, stor forsørgelsesbyrde
- Brann eller annen skade på eiendommen

Listen er ikke uttømmende, og også andre momenter kan komme inn i vurderingen.

I forbindelse med brann/skade på eiendommen, er dette kun relevant problemstilling for skatt som er utlignet i det skatteåret da skaden eller ødeleggelsen skjedde. For senere skatteår blir eiendommen omtaksert, jfr eiendomsskatteloven § 4, 3. ledd.

2: Rimelighetsvirkning

Loven setter som vilkår at det vil være «særs urimeleg» («uforholdsmessig tyngende» i medhold av Skattebetalingsloven) å kreve inn hele eiendomsskatten.

Utgangspunktet for vurderingen er dekningsloven § 2-7 som gjelder utlegg i lønnskrav. Her benyttes de samme livsoppholdssatser som gjelder ved utleggstrekk og som er førende i

forhold til å fastslå hva som rimelig trengs til underhold av skyldneren selv og skyldneres husstand. Er det rom for tvangstrekk i lønn/trygd, så er det som hovedregel ikke særlig urimelig at skatten skal betales. Det kan tenkes unntak dersom skyldner befinner seg i en svært vanskelig livssituasjon, men kan skyldner uten vanskeligheter innfri kravet i løpet av kort tid, skal de andre hensynene enn de økonomiske ikke vektlegges.

Søker som er registrert med formue vil som hovedregel ikke kunne få medhold i søknad om nedsettelse eller bortfall av eiendomsskatt. Med formue er det da særlig aktuelt å se på bankinnskudd eller andre likvide midler.

Formue i bolig kan stå i en særstilling. Utgangspunktet her er at boligen kan belånes, men i spesielle tilfeller kan det være rimelig at skyldner får ettergitt eiendomsskatten slik at vedkommende kan få beholde boligen. Eksempelvis gjenlevende ektefelle som ikke har inntektsevne til å ta opp lån, og der muligheten til å forbedre sin økonomi ikke er tilstede som følge av høy alder o.a.

Høy gjeldsbelastning gir i seg selv ikke grunnlag for å sette ned eller ettergi eiendomsskatten. For slike situasjoner henvises personer til å søke gjeldsordning.

Kravet til rimelighetsvirkning for renter og omkostninger er litt lempeligere enn ved vurderingen av hovedstolen (selve eiendomsskattekravet).

Dersom skatteyder har kapitalinntekter eller andre inntekter, eller har formue så stor at han med rimelighet kan betale eiendomsskatten, er vilkåret ikke oppfylt.

3: Årsakssammenheng

Krav om årsakssammenheng innebærer et krav om at rimelighetsvirkningen må være en direkte følge av at rimelighetsårsaken.

Vilkåret kan være oppfylt dersom skatteyder har mistet mye av sitt inntektsgrunnlag som følge av alvorlig sykdom, og det vil være uforholdsmessig tyngende å fastholde skattekravet. Det avgjørende vil da være om skatteyder etter sykdommens inntreden har fått sin inntekt redusert.

4: Skjønnsvurderingen «kan»

Selv om lovens vilkår er oppfylt, kan det foreligge forhold som gjør at lempningsadgangen ikke bør benyttes, jfr. lovens ordlyd «kan skatten setjast ned...». Spørsmålet om lempning må avgjøres etter en helhetsvurdering av rimelighetsgrunnlaget og eventuelle klanderverdige forhold på skyldners hånd. Lemping må ikke virke støtende eller svekke den alminnelige betalingsmoral. Dersom søknad om ettergivelse beror på manglende betalingsvilje og ikke betalingsevne, så taler det mot ettergivelse. Hensynet til likebehandling veier tungt.

Eksempel på klanderverdige forhold kan være illojal boforingelse, kreditorbegunstigelse eller annet. Ligger klanderverdige forhold langt tilbake i tid, skal de tillegges liten eller ingen vekt.

Vil en ettergivelse kommer andre kreditorer til gode i stedet for skyldner selv, så er hensikten bak lempingsregelen ikke tilstede.

5: SAKSBEHANDLING

Formannskapet fatter avgjørelse om nedsettelse eller ettergivelse av eiendomsskatt.

Administrasjonen (Kemneren) utarbeider innstilling, og vil ved fremleggelse av sak for formannskapet benytte såkalt «behandlingsblad», tilsvarende skjema som benyttes i andre lempingssaker. Eksempel på behandlingsblad følger vedlagt.

Vedtak fattes for ett år om gangen.

Punkt 33/12: Invitasjon til 600-årsjubiléet for Jeanne d'Arc i Orléans

Bilag

GRUNDEKJON invitation SG

Dato: 21.03.2012
Saksnr.: 201203568-2
Arkivkode E: 075
Saksbehandler: Trine-Marit Aasen

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
28.03.2012

Invitasjon til 600-årsjubiléet for Jeanne d'Arc i Orléans

Sammendrag:

Kristiansand kommune v/ ordfører har mottatt invitasjon av 20. mars 2012 fra vår vennskapsby Orléans til den årlige Jeanne d'Arc-feiringen. De siste årene har Orléans bare invitert vennskapsbyene ved helt spesielle anledninger. I år er det 600 år siden Jeanne d'Arc ble født, derfor inviterer de igjen alle vennskapsbyene. Feiringen skal foregå 12.-13. mai.

Ordfører blir bedt om å delta med 2 personer i tillegg til han selv.

Forslag til vedtak:

1. Kristiansand kommune takker ja til invitasjonen til Jeanne d'Arc feiringen 12.-13. mai 2012.
2. I ordførerens delegasjon reiser:.....
3. Kristiansand kommune dekker reiseutgiftene for de 3 personene i delegasjonen over budsjettet for Europeiske vennskapsbyer.

Tor Sommerseth
Rådmann

Trine Marit Aasen

Trykte vedlegg: Invitasjon fra Orléans av 20.03.2012
Utrykte vedlegg:

